

LAAPAALI KUPAN WEI MALEKI NJMAAWA Tɔ Kutvluṭtu

Maləkɪ wei i ḥmaa takəlaya kane tɔ i ta kə Yuta tv. I yəyəta i takəlaya taa sɪ Yesu kē təmle tv kē (10:45). I seyəsəyi na i waaki na i looki aləyaa. Ama Maləkɪ ta yəyəti Yesu ləlvəyə təm, i hvlaa kē sɪ Yesu kē Isə Pəyaya na Yulu Pəyaya.

Isəna pa faya Maləkɪ takəlaya tɔ:

Yesu təmle tayənəyə, titite 1:1-13

Yesu təmle kə Kalilee, titite 1:14-8:26

Yesu na i ifalaa, titite 8:27-9:50

Yesu təmle kə Yuta na Yosalem, titite 10-13

Yesu səm na i fem, titite 14-16

*Isə Lv̄m Səlv Yohaani waasv
(Matiyee 3:1-12; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)*

¹ Isə pəyalv Yesu Kilisiti Laapaali Kupan təcaallə ntɔ.

² Pa ḥmaawa Isə kuyəyətutv teləsvlv Isayii takəlaya taa sɪ:

Nyəni, ma tillu ntɔ,
ma teləsəyi nyá nəyə təo sɪ
i tayani nyá mpaav na n̄ kən̄.

³ Nəyəlv yəyətəyəna nəyə səsəyə ke wələya tətu taa sɪ:
I tayani Tacaa mpaav,
i siyisi i mpaasi.

⁴ Mpúyū pə lapa na Isə lv̄m səlv Yohaani kəo wələya tətu taa na i soəki yəlaa ke Isə lv̄m. Na i kpaaləyi sɪ: I layası təntə na pá sə-meyə lv̄m na Isə hüsü mə isayatv.

5 Iləna Yuta tətu yəlaa təna, na Yosalem nyémə təna puki i kiŋ, na paa wei i kuliyi i isayatv təə kék yəlaa taa, na Yohaanı səəki-weyə Isə lvm ke Yaatanı pəyə taa.

6 Yooyoo həntv kunti ke Yohaanı takaa, na i ləla tənvyu tampala ke i tənaya taa. I təyənaya nté cələŋ na taale tuŋ nim.

7 Na i kpaaləyi samaa taa si: Ma waalı wei i kəŋ tə pəntv kəla-m toŋ. Halı ma ta tu tala si má soipi na má wəyəsi i nəohəe taa ntəŋkpala mayamaya.

8 Ma ilə, lvm ke ma sə-me. Ama Feesuyu Naŋjətv ke ilé i ká sə-me.

Yesu Isə lvm səv na i mayasvyu

(Matiyee 3:13-4:11; Luku 3:21-22; 4:1-13)

9 Saq iŋni i taa Yesu luna Nasaleti ke Kalilee tətu taa, na i polo na Yohaanı sə-i Isə lvm ke Yaatanı pəyə taa.

10 Yesu lukayana lvm taa, iləna i ná isətənvyu təlaa na Feesuyu Naŋjətv tii i təə isu alukuku.

11 Iləna pá nu pə yəyətəyəna isətaa si: Nyayalə ma luŋu təe Pəyaya, ma luŋu svu-nj səsəm.

12 Pə temə mərýý kpakpaa, iləna Isə Feesuyu ponə Yesu kék wəlaya tətu taa.

13 Na i caya tənaya wəe nüle, na Satani kəə na i mayasəyi-i. Na i we taale wontu həku na isətaa tillaa paasəna-i.

Yesu yaav ke tiina kpala liyiti

(Matiyee 4:12-22; Luku 4:14-15; 5:1-11)

14 Mərýý pa tu Isə lvm səlu Yohaanı ke saləka, iləna Yesu náá polo Kalilee na i svu Isə Laapaalı Kvpəŋ ke kpalałyv.

15 Na i toŋ si: Pənente pə tala mpv, Isə Kawulaya kpəyətaa. I layası na i mv Laapaalı Kvpəŋ.

16 Yesu malaya Kalilee teŋku kuteŋ, ilesa í ná tiina kpalaan ke naale. Siməŋ na i neu Antəlu, na pá tuŋi puluŋu ke lvm taa.

17 Mprýgyú i təma-wə sì: Iko ná í təŋi-m na má la-mə na í puuki yəlaa isu í puukuyu tiina tó.

18 Tənaya pele pa yela pa puluŋ na pá təŋi-i kpakpaa.

19 I tasa pote ke pəcə, ilesa í ná Sepetee pəyalu Saaki na ilé i neu Yohaani, na pá caya kpuluyu taa na pá tayənəyə pa puluŋ.

20 Tənaya i yaa peleŋe kpakpaa, ilesa pá yele pa caa Sepetee na i paa nyáma ke kpuluyu taa na pá təŋi-i.

Iłęgħilu nəyəlv i təm

(Luku 4:31-37)

21 Mprýgyú Yesu pa pola Kapəndahum icate taa na í svu Yuta nyáma təkotile taa kék kvyaku kuhesuyu wule na í niki seygesuyu.

22 Mprýgyú i seygesuyu cəpa yəlaa laja. Pə taya pulu, i seygesaq-a-wəyə na toŋ i ta nyá. I fei isu pa Isə Təm seygesəlāa.

23 Mprýgyú pa tuta Yuta nyáma təkotile taa kék apalu nəyəlv na í hii ilęgħu nəyəlv. Tənaya apalu inu i koowa st:

24 Nasaləti Yesu, n caa-wəyə tá kiŋ? N kəma-tuŋu wakəluŋu ke? Ma nyəma-ŋ teu, n kék Isə Yvlu Naqħejtu wei i tilaa tó.

25 Tənaya Yesu holina-i sì: Hei, nyá, su na n se apalu inu i waali.

26 Mprýgyú ilęgħu inu i selisa apalu inəy় teu. Iləna í má kapuka na í se i waali.

27 Mprýgyú pə cəpa yəlaa təna laja ke səsəm, na pá toŋ təma sì: Maamaaci wei kəle mpru? Toŋ seygesuyu

kufaluyu nté yaa. Puwə. Pə krepəna aləyaa, i yəyətəyi pəleyxə na apalntu na pá nukəna-i.

28 Mprógyú Yesu həte yaa kpakpaa inəyí Kalilee tetv təna taa.

*Yesu waasvuy ke kvtontvnaa payale
(Matiyee 8:14-17; Luku 4:38-41)*

29 Pa lu Yuta nyéma təkotile taa, үlenə pa na Saakı na Yohaani pá polo Simən na Antəlu pa təyaya ke kpakpaa.

30 Na pá mayana watu wəna Simən yəsə na í həntaa. Yesu talaa, үlenə pá heeli-i alv inu i wusasi təm.

31 Tənaya Yesu pola i kinj na í təki i niŋ taa na í kuſi, na i watu ya na í kvlı na í caləsi-wə.

32 Mprógyú pa kəna-i kvtontvnaa təna na aləyəhilaa tənaya taanaya təo kék waatv wei ilim tuwa tə.

33 Na ictate təna koti təcəyəcəyi ke təyaya ηke ka nənəyə təe.

34 Үlenə Yesu la na mpa kvtəmən cəəsayə təo pá hiki alaafəya. Na í təyəni aləyaa payale. I ta tisi si aləyaa í yəyəti. Pə taya pulv, pəle pa nyəmá i kék mpi tə.

*Yesu waasv ke Kalilee tetv taa
(Luku 4:42-44)*

35 Mprógyú waatv wei pə wusa fem na səkpətuyu wees tə, Yesu luwa na í polo timpi yələaa fei tə na í sələmi ləsə.

36 Үlenə Simən pá svv-i pəekvuyu.

37 Pa kəma na pá na-i, үlenə pá heeli-i si: Yələaa təna caakı-η.

38 Tənaya Yesu cə-wə si: Té polo pəcələ pəcələ acaləe lenna taa na má lá pəleyxə waasv tətə. Pə mayamaya pə təo kék ma kəma.

39 Mpúgyú i svu Kalilee tətə təna taa ké cəəv, na í laki waasvñaa ke Yuta nyéma təkotilena mpa pa wəna təna təə tə pa taa, na í təyənəyí aləyaa.

*Yesu waasvñv ke tənvyv təə asilima kvtəŋ tv nəyəlv
(Matiyee 8:1-4; Luku 5:12-16)*

40 Tənaya tənuyu təə asilima kvtəŋ tv nəyəlv i kəma Yesu kiŋ, na í soipi i təe na í təyə-ı niŋ na í tə si: Ye n ka tisaya n taa waasi-m?

41 Mpúgyú tənuyu təə kvtəŋ tv inu i təm lapa Yesu ke pətəatəle ke səsəm, na í kvsı i niŋ na í tokina-ı na í cə-ı si: Teu, ma tisaa, alaafəya í la.

42 Mpúgyú apalv inu i kvtəŋ təma təne inəyí kpakpaa na í məli təmammam.

43 Iləna Yesu təyəni-ı kpakpaa, na í kpaalı-ı na ton si:

44 Taa heeli nəyəlv. Ama təe kpakpaa na kətvəl na-ŋ. Iləna ñ yiysi ısu Moisi ka kəesvñv tə, na pá ná si pə waa-ŋ.

45 Ama apalv inu i təewa, iləna í svu pə təm kpaalvñv ke paa timpi. Haləna i kpaalvñv mpı pə təə Yesu tā pəsi na í svu icate natəli tə taa təkaa. Ama kpeenja təə ké i cakaya kpai taa, na yəlaa lükəna paa timpi na pá makəna-ı.

2

*Yesu waasvñv ke kvtəŋ kvtvvlvñv tv
(Matiyee 9:1-8; Luku 5:17-26)*

1 Wəe lapa naale, iləna Yesu məli Kapənahum na yəlaa nü si i we təyaya taa.

2 Mpuyvle pa kota səsəm pə tu fei. Pə nyəkaa ké təkaŋŋ na pə kpeenja nənəyí na pə təki, na Yesu təŋna-weyə seyəsuvñv.

3 Mŕóygú yəlaa napəli pa kəma i kiŋ na pa taa liyiti səyəla kvtəŋ kvtvvlvgyu tu nəyəlu.

4 Ama yəlaa samaa təo pa kpisa isəna paa la na pá tana-i Yesu kiŋ tə. Iləna pá kpa na pá wəsi kutuluğu ḥku ku taa Yesu ka wee tə ku ləpvtu, na pá tisi kpatəle nte tə taa kvtəntu inı i ka wee tə na póygú ḥku.

5 Yesu nawa yəlaa mpe pa naani, iləna i tə kvtəŋ kvtvvlvgyu tu inı si: Ma pəyalv, nyá isayatu hūsaa.

6 Pə pamna Isə Təm seyəsəlaa napəli paa caya təna na pá hūvkı pa taa si:

7 Pepe təo ké apalv inę i makı kaŋkante na i kpakəyi i tı na i keesəyəna Isə? Awe pəsəyı na i hūsi isayatu ye pə taya Isə paasi?

8 Ama Yesu ná cekəna nti pa hūvkaya pa taa təyo kpakpaa. Iləna i pəəsi-wə si: Pepe təo ké i hūvkı mŕóygú mə taa?

9 Nti tə yəyətvyu kələna təlev. Má heeli kvtəntu si Nyá isayatu hūsaa, yaa Kvlı na n̄ kəlì nyá kpatəle na n̄ tə?

10 Təv, maa hvlı-mə si Yvlı Pəyaya má, ma pəsəyı na má hūsi isayatu ke atə cəne.

Tənaya Yesu təma kvtəntu si:

11 Ma heeliyi-ŋ si n̄ kvlı na n̄ kpaya nyá kpatəle na n̄ kpe.

12 Tənaya kvtəntu kvlı kpakpaa na i kpaya i kpatəle na yəlaa nyənəyı-mpv, na i təe. Mŕóygú pə lapa pa tənaya pitı ke səsəm, na pá saŋ Isə na pá təŋ si: Tuu tə, tə ta nata isəntə inı i nəyəsəle.

*Yesu yaav kε Lefii
(Matiyee 9:9-13; Luku 5:27-32)*

13 Mŕóygú Yesu tasa Kalilee teŋku nəyə kε pote na yəlaa puki i kiŋ ke səsəm na i seyəsəyı-wə.

14 Yesu təekaya, үlenä í ná Aləfe pəyalu Lefii na í caya lampuu təmvle. Ülenä Yesu təmli-i si: Kvlı na ná təjri-m.

Ímpuyú Lefii kvlaa na í təjri-i.

15 Pəle pə waalı Yesu caya na í təkı kvtøyən ke Lefii te. I na lampuu mvlaa payale, na asayaa payale, na i ifalaa pa təkayana. Yəlala asayaa isu mpv ka təjaya-i payale tətəyə.

16 Ímpuyú Isə Təm seyəselaa mpa pa kέ Falisanaa kpekəle nyéma tə, pa na wa Yesu na asayaa, na lampuu mvlaa pa caya na pá təkı mpv. Ülenä pá pəesi i ifalaa si: Pepe təo kέ Yesu na lampuu mvlaa na yəlala asayaa pa krpəntəyi na pá təkī?

17 Yesu nu mpv, үlenä í tə-wə si: Pə taya alaafəya nyéma nyiləyəna fetaa. Ama kvtəntuna kέ. Ma kəmaya si ma yaakı asayaa, pə taya kvpama.

*Yesu kəesvən ke nohəkvtv təm
(Matiyee 9:14-17; Luku 5:33-39)*

18 Kvyaku nakvli Lum Səlv Yohaanı ifalaa na Falisanaa pa həka nəəsi. Tənaya yəlala kəma na pá pəesi Yesu si: Pə lapa isəna na Lum Səlv Yohaanı ifalaa na Falisanaa nyéma ná həkəyi nəəsi na nyá ifalaa naa toosiyi pə təm.

19 Ímpuyú Yesu cə-wə si: I hvv si akpayalı taapalaar ká həkə nəyə na í na-wə pá wəe? Aai, pəle pə fei lapu ke paa pəcə. Ye i we pa həku, paa təkı tam kέ.

20 Ama pi kəo na pə kəesi kvyaku nakvli, үlenä pá ləsi-i pa həku. Ilə pəleyelə paa həkə nəəsi.

21 Nəyəlv kaa kraya saaliya kvtalaya na í tə wontuyu kvtənuvən. Təfə, saaliya ɳke kaa hə wontuyu ɳku na púyú təesi waluyv.

²² Nəyəlv kaa suu svlvm kvfam ke svlvm huluŋ kvpəŋ taa. Təfə svlvm kvfam yasəŋi huluŋ kvpəŋ inəŋi, na svlvm mpi na huluŋ pē wakəlī yem. Ama huluŋ kvfaj taa kē pa suuki svlvm kvfam.

*Yesu kele kvyaku kuhéesuyu tv
(Matiyee 12:1-8; Luku 6:1-5)*

²³ Mpýyú Yesu na i ifalaa pa fayana təyənaya pee taale natəlī tə taa kē kvyaku kuhéesuyu kvli ku wule. Iləna i ifalaa svu təyənaya pee pelyuŋ na mpaav.

²⁴ Tənaya Falisanaa təma Yesu si: Nyəni nyā ifalaa lakuyuŋ mpi pē fei lapa ke kvyaku kuhéesuyu wule tə yee.

²⁵ Iləna Yesu cə-wə si: Ye mpv í ta kaləta paa pəcəyə mpi Tafiti lapa waatu wei pē caala-i na nyəyəsi pui í na mpa pa wə i cələ tə?

²⁶ Isəna i svu Isə təyaya taa na í təyə potopotonaa mpa paa suu Isə tə. Apiyataa ka kəna kətəlv səsə ke saa unı. Pəyele pē fei si nəyəlv í təyə potopotonaa mpreyə yem na pē tə kē kətələa. Ama Tafiti ná təyə-wə. Haləna í ha i taapalaa.

²⁷ Mpýyú Yesu tasa-wə tətə si: Yulv təo kē pa su kvyaku kuhéesuyu. Ama pa ta la yulv ke kvyaku kuhéesuyu təo.

²⁸ Pē təo kē Yulv Pəyaya má, ma kē kvyaku kuhéesuyu səsə təsiyisiyi.

3

*Nkpäləkpekaya tv təm
(Matiyee 12:9-14; Luku 6:6-11)*

¹ Pəle pē waalı Yesu təyana Yuta nyəmə təkotile taa kē məlvuŋ. Pē pamna nkpäləkpekaya tv nəyəlv i ka wə təna.

2 Na yəlaa mpa paa wə təna tə pá caya na pá keñna Yesu ké teu sì pa naa sì i ká waasi apalu inəyí kuyaku kuhéesuyu wule yaa isəna? Pa lakaya mŕúgyú sì pá hiki nti paa waana-i tó.

3 Mŕúgyú Yesu təma ηkpaləkpekaγa tu sì: Kvlı na n̄ səy həku taa.

4 Iləna Yesu pəəsi mpa pa caya mpv tə sì: Ta mpaav taa, kypantu ke pə mwna pá la kuyaku kuhéesuyu wule yaa isayatv? Paa Waasi yaa paa kv?

Ama pa ta cə sì puv.

5 Tənaya i nyəna pa təna pa isentaa na pa təm lapi-i pááná, na pa taa huwəe asayee wakeli i lanje ke səsəm tətə. Iləna i tə ηkpaləkpekaγa tu inı sì: Təv, loosi nyá niŋ.

Mŕúgyú ηkpaləkpekaγa tu loosa i niŋ, iləna i niŋ heti.

6 Tənaya Falisanaa luna Yuta nyémá təkotile taa ké kpakpaa, iləna pa na Helətı nyémá pá caya na pá mayası isəna paa la na pá kv Yesu tó.

Samaa konte ke Yesu kin

7 Mŕúgyú Yesu lu təna təfav, na i na i ifalaá pá polo Kalilee tenjku nəyə, na samaa tuutuumá hu i waali. Samaa inı i ka luna Kalilee, na Yuta,

8 na Yosalem, na Itumee tətv taa, na Yaatanı pəyə waali, na Tiii na Sitən pə acalee cələ həyəluyu. Yəlaa panə pa nu mpi Yesu təñna lapu təyə pa kotaya i kinj ke səsəm ke mpv.

9 Mŕúgyú Yesu təma i ifalaá sì pá tañi-i na kpuluyu, təfə samaa yuŋ ka nyəki-i.

10 Pə taya puv təo, yəlaa nawə sì Yesu təñna lapu na kvtəntvnaa hikiyi alaafəya. Iləna pa təna mpa pə wukaya tó, pá huliyi sì pá hiki-i na pá tokina-i.

11 Ye aləyaa loosa Yesu, pa svvki kiisuyu ké na pá lunji-i na pá təŋ si i ké Isə Pəyalu ké.

12 Ama Yesu ná kaləna-wé si pá taa yəyətəyı mpv.

*Tillaa naanvwa na naale kpav
(Matiyee 10:1-4; Luku 6:12-16)*

13 Mpúgyó Yesu kpə puyu təo na í yaa mpa i caa təyə i kinj, na pəle pá polo.

14 Tənaya i ləsa pa taa yəlaa naanvwa na naale na í ha-weyə həte si tillaa. I ləsa pəleye si pá wee i kinj ke tam na í tiliyi-weyə waasv lapv.

15 Na í ha-weyə aləyaa təyənuyu pəsuyu.

16 Yəlaa naanvwa na naale wei i ləsaa tə pa həla ntə. Simən wei Yesu ha həte si Piyeet tə,

17 na Sepetee pəyalu Saakı na i neu Yohaani. Pele pa naaleye Yesu ka ha həte si Pvwaneesi, na təle tə huwée nté si tev holuyu piya.

18 Na pə kaasi Antəlu, na Filipu, na Paatelemii, na Matiyee, na Tomaa, na Aləfe pəyalu Saakı, na Tatee, na Simən wei i ka ləkaya tetu təkyu təm taa tə,

19 na Yutaasi Isəkaleeu wei i hulaa si Yesu kolontunaa í kpə-i tə.

Yesu nyəma konte ke i kpayav

20 Pəle pə waali Yesu məla təyaya, na yəlaa tuutuuma tasa kotuyu pə tu fei. Haləna Yesu na i ifalaa pa ta hiki tapacayale si pá təyə təyə mayamaya.

21 I nyəma nu mpv, iləna pá kvlı si pá puki na pá kpə-i. Pə taya pulv təo, pa təyaya ké si pə ləki-i ké.

*Yesu cəv ke i təm tvlaa
(Matiyee 12:22-32; Luku 11:14-23; 12:10)*

22 Isə Təm səyəsələaa mpa pa luna Yosaləm na pá kəo tə pele pa təñaya sı: Yesu nyəna Pesepule^a ké.

Ulena lelaa náá tən̄ sı: Aləyaa wulav ton̄ ke Yesu təyənəyəna aləyaa lempa.

23 Mprúgyú Yesu yaa-wə na í səe-wəyə ɪsənəaa sı: Isənaya Satanı ká təyən̄ i tı?

24 Ye kawulaya wəe na ká fei nəyə kvlumaya, nəənəa ka saaləȳi yem ké.

25 Na yələaa í wə təyaya taa na pá fei nəyə kvlumaya, nəənəa təyaya ɳke ka saaləȳi yem ké.

26 Mpv tətəȳə ye Satanı wakələȳi i tı na i kawulaya nyémə yooki pa taa pa tike, i kawulaya yaa ké na i ton̄ saal̄i yem təkpataa.

27 Nəyəlv kaa pəsi na í svv yulu ton̄ tu təyaya sı i kuuki i wontu na í tā te ton̄ tu inəȳi həkuȳu ke ɳmisi. Ama i kpaa-i ké na í həkə-i təkenəkej na pəcō í svv i wontu kuuu ke təyaya taa.

28 Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cəsəȳi, paa yələaa kuvwakələm ká təo ɪsəna, yaa paa pa yəyəta ɪsəyatū ɪsu we, Isə pəsəȳi na í hólí-wəȳe suulu.

29 Ama wei i ká yəyəti ɪsəyatū ke Feesuṣu Nərñjtū təo tə pa kaa hüsü pəntu ɪsəyatū ke paa pəcə. Pə təya pəlv təo, pəntu səyəla ɪsəyatū tam nyəntu ké.

30 Mp̄i pə təo Yesu yəyəta mpv tə, pa təñaya-i ké sı i nyəna iləyən̄.

*Yesu too na i newaa
(Matiyee 12:46-50; Luku 8:19-21)*

31 Mprúgyú Yesu too na i newaa apalaa nyémə pa kəma na pá səj awalı na pá tili sı pá yaa-i.

^a **3:22 Pesepule:** Aləyaa wulav ke Yuta nyémə yaakı sı Pesepule.

32 Pə pamna yəlaa samaa cayaa na pá cəona Yesu. Tənaya pa heela Yesu sī: Tə taa ce nyá nəyə təo, nyá too na nyá newaa pa wənnə ntəyə awali na pá caa-ŋ.

33 Mərýgú Yesu nəyə təkpau sī: Aweye ma too na mpaşa ma newaa ye?

34 Yesu nyəna mpa pa təna pa cayaa na pá cəona-i kotaya tə, ɬəna í tə sī: ɭi naa ma toonaa na ma newaa ntə.

35 Pə taya pəlv təo, mpa pa laki mpi Isə caakı tə pəntvnaa nté ma newaa na ma toonaa.

4

Mətutuuna təm (Matiyee 13:1-9; Luku 8:4-8)

1 Mərýgú Yesu tasa seyəsuyu ke Kalilee teŋku nəyə. Tənaya yəlaa kota i kiŋ ke səsəm pə fei keesuyu. Haləna í kvl na í kpa kpuluyu taa na í caya. Na yəlaa náá caya ateyə lvm nəyə na inu i we kpuluyu taa kék lvm taa.

2 Mərýgú Yesu seyəsa-wəyə təmnnaa payale na isənaa seyən taa. Haləna í keesl-wə sī:

3 I nu teu, tuulu poləna tuutu.

4 I tuukaya i mətutuuna, ɬəna lenna hoti mpaav nəyə nəyə na suması tii na sī təyə-yə.

5 Mərýgú lenna hota kwaw təo timpi tetu ta lim tə, na ale á təjna nyən ke tetu we tətayasam tə pə təo.

6 Ilim kəma na pə haŋ na pə nyaya məhoo, ɬəna a wəli. Mpi tə, a ta hiki tetu sī á ka hoosi kupaŋsi.

7 Pee lenna náá hota səwa taa na ale a nyə ɬən a ká kvl teu, ɬəna səwa fəte-yə na á kpisi luvuyu.

8 Ama pee lenna ná hota tetu məsəŋ nyəntu taa. Mərýgú ale a nyəwa na á kvl na á pui tui na á lvi

pee. Lenña ke pəcə, lenña ke mayana, lenña ke səsəm səsəm.

⁹ Ó Mpúgyú Yesu təma si: Ye wei i ké təm nulv pəntu í nu.

*Yesu seyəsuyu na isənnaa səev nyuyu
(Matiyee 13:10-17; Luku 8:9-10)*

¹⁰ Pa kəma na pá luna kpeeŋa, ləna mpa paa wə Yesu cələ tə na i ifalaa naanuwa na naale pá pəɔsi-i si: Kəesi-tuyu isənnaa mpa n səe-tuyu mpu tə pa hūwəe.

¹¹ Ó Mpúgyú Yesu cə-wə si: Me, pə ha-meygə si í nyi Isə Kawulaya təm kənmesətu. Ama isənnaa səev taa ké kpai nyéma ná nyəŋna pə tampana.

¹² Pəcə pə tisi na paa pa nyəna teu, pá taa ná. Na paa pa nu teu, pá taa cəkəna. Təfə təo paa kəo na pá pəsəna Isə təo na í hūsi-wəyə pa isayatu.

*Yesu kilisuyu ke matutuuna təm
(Matiyee 13:18-23; Luku 8:11-15)*

¹³ Ó Mpúgyú Yesu pəəsa-wə si: I tā cəkəna isə wei ma səe-meygə mpu tə yaa? Na isənayale í ká cəkəna isənnaa ləlaa mpa paa səe-me tə?

¹⁴ Pə wə isii Isə Təm ke tuulu inu i tuuki.

¹⁵ Yəlala wəe, na ye pa nu Isə Təm Satani təŋ na í həyəsi-təyə pa taa ké kpakpaa. Pəle pa wənna nté isii pee nna a hota mpaau nəyə nəyə tə.

¹⁶ Pee wena ale a hota kəwaw təo tə, aleyle mpa pa nu Isə Təm na pá mu-təyə kpakpaa na laŋhvlvmlə tə.

¹⁷ Ama paa yeki si tə suŋna-wəyə teu. Pa təkəyɪ-təyə tətanta. Saa wei wahala nəyəlu i ká tala, yaa Isə Təm təo kənysən tuyu ká kəo, ləna pá lu Isə səev taa ké kpakpaa.

18 Lelaa ná nəyəsəna wena a hota səwa taa tə. Mpi tə pa teŋ Isə Təm niw,

19 Iləna ate cəne kvlapvtu nəyəsəe na wenau kətəi puçusi-wə. Na konyuləŋ lələŋ ku təm ntəyi pa taa, na halı tə caŋ na tə kpisi ləlvəy.

20 Pə kaasa pee lenna ná hota tetv məsən nyəntu taa. Añhaa, ale a wenна nté isu yəlaa mpa pa nukı Isə Təm na pá mu-təyi teu na pá lələyi pee tə. Lelaa ke pəcə, lelaa ke mayana, na lelaa ke səsəm səsəm.

Fətəla məsən təm

(Luku 8:16-18)

21 Mərýý Yesu pəəsa-wə tətə si: Yəlv ká kraya fətəla na i pəmi-i nyənaya tee yaa i svəsi-i kato tee? Pə taya ye i wə timpi taa, pi na yəlaa təna təyə paa si-i?

22 Kuyjmeləm napəli pə fei si pə kaa kuli pə təo, pəcəc mukaya tee pəlvə fei mpi pa kaa ləsi na paa wei i ná tə.

23 Ye wei i kē təm niwl pəntv i ni.

24 Mərýý Yesu tasə-wəyə heelugu si: I la laakalı na nti nti i nukı tə. Mayasəlaya ɳka mə mayamaya i mayasəyəna tə, ɳkəyə Isə ká mayasəna i kvcəən na i ha-mə.

25 Wei i wəna təyə paa ha. Paa ləekı wei i feina təyə pəciimaya wei i wəna tə.

Kututuum nyən təm

26 Mərýý Yesu tasaa tətə si: Isə Kawulaya wəe kē isu yəlv tuukuyu pee ke i taale taa tə.

27 Paa i tooki yaa i wəna i isə, paa ilim paa ahoo, i kaa nyi isəna pee anı a nyəəki na á laki məhoo tə.

28 Tetv mayamaya lakəna na pə pukı. Pə caaləyəna məhoo kē, waalı kē pə təyə nyəən. Pəle pə waalı kē pee ná pukı təcasəlaa.

29 Pə pukı mpv, ıləna pá cə na pá hüsí na pá niki küm.

Səəya pəle təm

(Matiyee 13:31-32,34; Luku 13:18-19)

30 Yesu tasa yəyətuygın tətə sı: Pepeye tū keesəna Isə Kawulaya ılə yee? Na isə wei kē tū səe na pə keesı ka təm ılə yee?

31 Ka nəyəsəna kē isii səəya pile. Pee nna pa tuuki tə q təna a taa nté tə kələna wəev təminimini.

32 Ama ye pa tuu-te, tə pukı kē na té kpa səsəm na té kələ tuusi lejəsi. Na té həli pilinjası ke səsəm, haləna suması kəj na sı tuyı tana ke sı hətv taa.

33 Yaasinaa payale isii mpv pə takə kē Yesu krayaa na í seyəsəna-wə. I mayasa isəna yələaa mpə pa kotina-i mpv tə paa pəsi na pá cəkəna tə.

34 I ta seyəstı-wəyə natələyı yem na í ta keesəna pəlv. I na i ifalaa pa kəma na pá caya pa tike, ıləna í kilisi-wəyə pə təna.

Kacuculaya həesənygın təm

(Matiyee 8:23-27; Luku 8:22-25)

35 Kuyakı kvnə inı kv taanaya təo Yesu təma i ifalaa sı: Té tesı na té polo kvtən lejəku təo.

36 Pa temə yələaa ke yasuygın, ıləna Yesu ifalaa kəli-i kpuluygın ɳku kv taa i ka caya pa tə, na kpulən lələn ka wə i kiŋ təna.

37 Tənaya heelimuyu svv mapv na lvm huuki na pə watəyi pa kpuluygın taa, haləna kvlə kv caa suyu.

38 Pə pamna Yesu ná tv i nyuygın ke lefeli na í tənəna tom na waali təo. Məpuygın i ifalaa feesə-i sı: Tacaa, n suma yaad? Tə lepaya.

39 I fema ıləna í kaləna heelim. Na í heeli lvm sı: Su, həe təna.

Tənaya heelim suma, na pə təna pə həe təli.

40 Iləna í pəəsi-wə si: Pepe təo ké í wəna səyəntu kə mpv? I ta te mə taa na Isə kəle?

41 Səyəntu pu-wəyə səsəm na pá təŋ təma si: Aweyele iñi na pə kpeñna heelim na teñku lvm na pə nukəna-i?

5

Iləyəhilu na afanaa pa təm (Matiyee 8:28-34; Luku 8:26-39)

1 Mprýgú pa tala Kalilee teñku kүteñ leñkv kə Selasini nyáma tetv taa.

2 Yesu luna kpulýgv taa ké kpakpaa, iləna yulv nəyəlv í luna pəlaan taa na í səñi-i.

3 Apalv iñi i ka hii iləyən ké, na í wə pəlaan taa. Paa alukpala mayamaya ke paa həkə-i pu cəki.

4 Təm payale ke pa kama-i ñkpasi na í pəli, na pá həkə i niñ ke alukpala na í pvtəti pə təna. Nəyəlv fəi wei i pəsəyi na í ñmakəli-i tə.

5 Pulasi taa na pəlaan taa ké i wə ilim na ahoo kə tam, na í makı kapusi na í həetəyi i təyi pəse.

6 Apalv iñi i loosa Yesu ké poolunj, iləna í kraya asewa na í polo i luñ i tee

7 na í kooki si: Isətaa Isə Səsə Pəyalv Yesu, ma na-ŋ suwe? Ma wiina-ŋ, hai, nyəni Isə, taa tv-m wahala.

8 Pə taya pvlv təo ké apalv iñi í yəyəta mpv, Yesu ka təma i iləyən ké si í se apalv iñi i waali.

9 Mprýgú Yesu pəəsa apalv iñi si: Pa yaa-ŋ suwe? Iləna ilé i cə-i si: Pa yaa-m si Kvpinj ke tə wə payale tə pə təo.

10 Iləna apalv iñi í wiina Yesu ké teu si í taa təyəni-wəyə tetv ntí tə taa.

11 Afanaa kaləku səsəən nakvlı kui we tənaya puygū cələ na ku tuliyi.

12 Mprýyú aləyaa mpe pa wiina Yesu si í yele na pá svu afanaa mpe pa taa.

13 Mprýyú Yesu tisaa. Tənaya aləyaa mpe pa yela apalv ini na pá svu afanaa mpe pa taa. Iləna pele pá tu casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tu ləm na pá si. Afanaa mpe pa nyuyu tala ısu iyisi naaleye (2000) mpv.

14 Mprýyú afanaa mpe pá tiikilaa ná loma kpakpaa na pá polo na pá tayası təm ntı, na té yekı kpakpaa ke acalée taa na cacakən təe, na yəlaa lu si pa naakı mpi pə lapa tə.

15 Yəlaa kəma Yesu kiŋ, iləna pá mayana apalv wei i kiŋ aləyaa kүpiŋ ńkv kui wees tə na í cayaa na í suu wontu na pə cəpa i təo. Iləna səyəntü kpa-wə.

16 Mpə pa na təm ntı na pa ısepəle tə pá kəesa-weygə ısəna pə lapa na iləyəhilu aləyaa se tə. Na mpi pə lapa afanaa tə.

17 Iləna yəlaa svu Yesu kέ teekuyu si í lu pa tetv taa.

18 Yesu kəma si i kpaa kpuluyu taa, iləna iləyəhilu ini si: Ma təŋəŋt-ŋ.

19 Ama Yesu kisaa na í təm-i si: Məli nyá təyaya taa kέ nyá nyéma kiŋ, na ń kəesi-weygə ısəna Tacaa nyəna nyá pətəətəle na í la-ŋ tə.

20 Mprýyú apalv ini i teewa na í niki mpi Yesu lapa-i təyə heeluyu ke timpi pa yaa si acalée naanuwə tə pə tetv taa, na pa təna mpə pa nuwa tə pa lanja cəpa.

*Yailu peels na alv təyəllv pa təm
(Matiyee 9:18-26; Luku 8:40-56)*

21 Yesu tayana tesuyu ke kutenj ḥku ku tao i ka wees to na kpuluyu. Iləna yəlaa kota səsəm, na inı i we lum nəyə.

22 Mprýgy Yuta nyáma təkotile səsə nəyəlu i kəma i kinj, pa yaa-i sı Yailu. Iná Yesu, iləna i hoti i nəəhees təee,

23 na i wiina-i təkpree sı: Ma pəeliya caana ntəyə səm. La suulu na n̄ polo n̄ təni nyá niŋ ke ka tao, na p̄ waa-ke na ká hiki weesuyu.

24 Mprýgy Yesu tənja-i na p̄a təee, na samaa səsə tənja-a-i na p̄e nyəka teu.

25 Pə pamna alv nəyəlu i ka we təna, hatoo pusı naanuwa na naale taa kē i tənja təyəluju na p̄e we-i toŋ.

26 Iná wahalanaa ke fetaa te, na halı i canj na i təyə i liyitee təna, pə ta tu lapu sooci mayamaya. Pə məlaa kē na p̄e səəsəyı kusəəsu.

27 Alv inı i nu Yesu tanj, iləna i tə na i suu yəlaa samaa taa, na i polo na i tokina Yesu capa na ilé i waali tao.

28 Pə taya pulu tao, i huuwa i taa kē teu kē sı: Ye ma pəsaa na má tu hiki i tao wontu na má tokina te, pu waa-m.

29 Tənaya pə təma-i kpakpaa inı, na i nu i tənuju taa sı i hika alaafəya.

30 Mprýgy Yesu nu i taa sı toma lenna luwa. Iləna i pəsəna i waali kē samaa taa təna na i pəsı sı: Awe tokina ma wontu?

31 Iləna Yesu ifalaa cə-i sı: A a, n naa yəlaa payale nyəkəyı-η isəntə na n̄ tayənəyı pəəsuyu sı awe tokina-η?

32 Mprýgy Yesu nyəna i taa na i waali sı i naa wei i tokina-i mpv tə.

33 Alu inu i nyəmá mpi pə lapa-i tə, ilena í svu seluyu na í polo i hoti Yesu nəchée təe na í heeli-i tampana.

34 Tənaya Yesu təma-i sì: Ma pu n təma lsə na nyá taa təyə pə waasa-ŋ. Təe na lajhvluvMLE, nyá kvtəŋ i teŋ təkpataa.

35 Yesu təjna yəyətuyu ke mpv, ile tillaa luna Yuta nyəma təkotile səsə Yailu inu i təyaya nté na pá heeli-i sì: Nyá pəelə fei. Taa tu Tacaa ke kuyoyəŋ ke yem.

36 Ama Yesu ta nyəni pa kuyoyətutu sì té ke puv. Ilena í tə Yailu sì: Taa nyá. Ama nyaa te lsə na nyá taa te.

37 Mprýú Yesu təyəna pa təna na pə kaası Piyee na Saakı, na ilé i neu Yohaani pa tike.

38 Pa tala Yuta nyəma təkotile səsə inu i te, ilena Yesu ná yəlaa wiliyi na pá makı kapusi ke səsəm na pə haŋa yem.

39 Mprýú i svu təyaya taa na í pəəsi-wə sì: Pepe təo kék i wiiki na pə haŋa mpv? Pəyaya kanə ka too kvtoo kék, ka ta sì se.

40 Tənaya təyaya nyəma woŋa-i. Mprýú i təyəna pa təna na pá luna awali. Ilena í kpaya pəyaya caa na ka too na i ifalaa tooso inu na pá svu timpi paa hūsa pəyaya ŋke tə.

41 Tənaya Yesu təka ka niŋ taa na í tə sì: Talita kum. Təm təne tə hūwEE nté sì: Ma heeliyi-ŋ sì n kuli pəeliya nyá.

42 Tənaya pəeliya kula kpakpaa na ká svu təntə. Ka pusi ka we naanuwā na naale. Pa ná mpv, ilena pə la-węŋe pití ke səsəm.

43 Ama Yesu kpaala-wə sì pá taa yele na nəyələ nu-ti. Ilena í tə sì: I cəla-kęyə kvtəyən na ká təyə.

6

*Nasaləti nyə́ma kisuyu kə Yesu
(Matiyee 13:53-58; Luku 4:16-30)*

1 Mprýgú Yesu lu təna na í polo ıcate nte tə taa i püwa tə, na i ifalaa ke i waali.

2 Kuyaku kuhesuyu talaa, ılena í niki seyessuyu ke Yuta nyéma təkotile taa. Yelaa payale nu i təm, ılena pə la-weyə piti kē səsəm, na pá təŋ si: Leye i hika pəne iní pə təna isəntə? Na nyəm mpiyile pə ha-i mpv? Na isənaya i laki piti təma ane a taka kē mpv?

3 Pə taya Malı pəyalu kaafənta? Pə taya Saakı na Yosee na Yuti na Simən pa taalv? Pə taya tá na i newaa alaa nyéma ntə cənə?

Pə tənaya mpv pə lapa pa laŋa ke kpüsəŋ na pá kpisi i təm muŋv.

4 Mprýgú Yesu təma-wə si: Isə kuyəyətutu teləsvlv ta laŋ sam ke tiili, ye pə taya i mayamaya i ıcate taa, na i luluyu nyéma na i təyaya nyéma hekv.

5 I ta pəsi na í la piti təmle natələyı təna. Ye pə taya kvtəntvnaa pəcə wei i təo i təna niŋ na pə waa tə.

6 Mprýgú i laŋle cəpəna isəna pa feina Isə kē naani tə.

*Yesu ifalaa naale naale tiluyu
(Matiyee 10:5-15; Luku 9:1-6)*

Pəle pə waali Yesu cəo acaləe nna a wə pəcəlo təna tə a təo na í seyəsi.

7 Iləna í yaa i ifalaa naanuwā na naale na í tili-weyə naale naale. Na í tu-weyə təŋ si pá təyəni aləyaa.

8 Na í heeli-wə si: Kpátýgú paasi, í taa təki pəlv tətə. I taa kpaya təyənaya, í taa təki huluyu, na í taa təki liyitee ke mə sipanaa taa.

9 I ləe ntəŋkpala. I taa suu wontu na í təni.

10 Mpúgyú i tasa-wé tətə sì: Ye í tala icaté taa na í svu təyaya ñka ka taa, í caya təna haləna mə kolvu.

11 Na ye pa ta mu-meyé tiili yaa pa ta nuna-me, í lu təna na í kpiisi-weyé mə noohée musuyu, na pē huli-wé sì í kpaala-wé.

12 Mpúgyú Yesu ifalaa təewa na pá laki yəlāa ke waasv sì pá layası tənté.

13 Na pá təyəni aləyaa payale, na pá taa kvtəntvnaa payale ke nim na pē waa-wé.

*Lvm Səlv Yohaani kvgv
(Matiyee 14:1-12; Luku 9:7-9)*

14 Yesu həte təjna yaav ke paa timpi. Mpúgyú wulav Heləti nu Yesu taŋ. Na yəlāa lelaa náá təj sì: Isə Lvm Səlv Yohaani ilé i femna. Pə təo ké i wena pití təma ləpu pəsuyu.

15 Iləna lelaa sì Illi lunə.

Pə kaasi lelaa ná təj sì ləntaa Isə kuyəyətvtu tələsələaa taka nəyəluyu.

16 Heləti nu mpv, iləna í tə sì: Lvm Səlv Yohaani wei i nyuyu ma yelaa na pá seti tə inu i femna.

17 Nn kypam, wulav Heləti inu i ka təmna sì pá kpa Yohaani na pá həkə-i na pá tu-i saləka taa. Pə taya pulv təo ké Heləti ləpa mpv. I ka kpayə i taalv Filipu alu Helətiyatı ké.

18 Iləna Yohaani yəyəti-i sì: Pə ta mwna sì n̄ ləekí nyá taalv alu na n̄ suna nyá tì.

19 Mpúgyú Helətiyatı taa wūna Yohaani ke səsəm, na i pəekəyí sì i kv-i. Ama Heləti təo i ta pəsi na í la pulv.

20 Pə taya pulv təo, wulav Heləti nyéma sì Yohaani ké yulv kypam, i ké Isə yulv. Pəyele i nyajayana-i ké, na í kentiyi i təo. Ye i nu Yohaani təm pə pəkələy-i i taa ké. Paa na mpv i nyulaya sì í nuk-i-ti.

21 Mpóygú wulaw Helətı ləlvug̊ kvyaku acima tala. Na í la acima na í yaa i kawulaya taa səsaa səsaa na yoolaa səsaa, na Kalilee tetu taa nyug̊ nyéma nyug̊ nyéma. Sese pə wee sì kvyaku ɳkvug̊ Helətiyatı ká hiki mpi i pεεkaya tə.

22 Mpóygú Helətiyatı inı i pεelə suv timpi yələaa səe mpv tə na í paa. Ntena pə la Helətı na i məvulaa mpeyge lelen. Tənaya Helətı temə pεelə inı sì: Sələmi-m mpi n caa tə, maa ha-ŋ.

23 Haləna Helətı tuu sì paa mpiyi i sələma-i, inı i ká ha-i. Paa inı i kawulaya mayamaya həyəlvug̊.

24 Pεelə inı i lıwə, ılenə i polo i pεesi i too sì: Pepeye ma sələmi-i?

İlenə toto cə-i sì: Tə sì í ha-ŋ Isə Lvə Səlv Yohaani nyug̊.

25 Tənaya i məla wulaw kiŋ ke kpakpaa na í tə sì: Ma caa sì í ha-m Isə Lvə Səlv Yohaani nyug̊ ke nyənaya taa kέ cəneğe nəənəa.

26 Mpóygú wulaw Helətı laŋle wakəla səsəm. Ama i temə tuuu ke i məvulaa mpe pa təna pa ısentaa, ilə pə fei sì i ká kisi.

27 Tənaya i tila tanjlaa taa nəyəlvug̊ kpakpaa sì i polo i kəna Isə Lvə Səlv Yohaani nyug̊. İlenə tanju náá təe saləka naŋ taa na í seti Yohaani nyug̊.

28 Na í tu-kvug̊ nyənaya taa na í kəc i cəla pεelə inı, na ilé i polo i cəla i too.

29 Yohaani ıfalaa nü mpv, ılenə pá polo pá kpaşa Yohaani na pá pi.

Yələaa iyisi kakpası caləsvug̊

(Matiyee 14:13-21; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

30 Mpóygú Yesu tillaa mələaa, ılenə pá kəesə-i pə təna mpi pa lapa na pa seyəsaa tə.

31 Mpə pa pukaya Yesu kiŋ, na mpə pa kuyayaa si pa kpeŋ tə pa payale fei keesuŋ. Haləna Yesu na iifalaa pa ta na isə si pá təyə təyən mayamaya. Iləna Yesu tə iifalaa si: I kəo na té luna kpeeŋa ke timpi nəyələn fei tə na í heesi pəcə mayamaya.

32 Mprýy Yesu na iifalaa pa suu kpuluyu ke pa tike na pá teena kpeeŋa təo.

33 Ama yəlaa payale loosa-wə na pá nyi-weyə kpakpaa. Iləna yəlaa lu acaləe acaləe na pá kraya asewa na pá laali-weyə tənaya tate.

34 Yesu luna kpuluyu taa na í na yəlaa samaa, iləna pa təm lapi-i pətətətəle ke səsəm. Pə taya puv təo, pa nəyəsəna ké isii heen wei i feina tiikilu tə. Mprýy i seyəsa-weyə səsəm.

35 Pə kəma taanaya iləna iifalaa polo na pá təm-i si: Cəne ké nyutu taa ké, na ilim tema.

36 Təyəni-wə na pá yəli kytəyən yapu ke pəcəlo pəcəlo cacakəŋ təe na pə acaləe taa.

37 Tənaya Yesu təma-wə si: Mu hana-weyə təyənaya ke mə mayamaya.

Mprýy Yesu ifalaa pəəsa-i si: Paə tu polo na té ya kytəyən ke Liyitee nyəyətu ηmuŋuŋu (200), pu tala yəlaa paneyə we?

38 Tənaya Yesu təma-wə si: I polo na í wiili na má ná, potopotonaa isənaya í wəna?

Yesu iifalaa wiilaa, iləna pá heeli-i si: Potopotonaa kakpası na pə kaası tiina ke naale.

39 Mprýy Yesu təma iifalaa si: I cayasi samaa tənaya tintika tintika ke nyələwee təo.

40 Tənaya pa caya loosi, ləlaa ke nūnuwa (100) nūnuwa (100), ləlaa ke nūle na naanuwa naanuwa.

41 Tənaya Yesu kpaya potopotonaa kakpası na tiina naale inı, na í teki isse na í see Isə ké í na təmle, na í faya-wə na í cəla i ifalaa sı pá tala yələa. Na í teesi tiina naale ke mpv tətə, na pá tala pa təna təpari.

42 Mərýy pa təna pa təyaa na pá haya.

43 Na i ifalaa koti həyəlası nsi sı kpisaa tə, na pə su təkviñ naanuwa na naale.

44 Mpə pa təyə mpv tə pa taa apalaa nyəəŋ tala isii iyisi kakpası (5000).

*Yesu təntə kə lvm təə
(Matiyee 14:22-33; Yohaanı 6:15-21)*

45 Mərýy Yesu təma i ifalaa ke pə waalı kέ kpakpaa sı: I svu kpuluyu na í təe-m nəyə na í təsəna Pətesaita içate təə. Iləna Yesu náá saalı təna na í paasəna samaa yaşuyu.

46 Pa ya təma, iləna Yesu polo í kpa puyu nakvli kv təə kέ Isə sələmuyu.

47 Pə kəma yuyu, ilə kipuluyu tala teñku hekv taa kəle, na Yesu we i tike ke tetv təə.

48 Mərýy i loosa-wə na pá saaki kpuluyu pə fei pə polo. Heelim maki tulunja kέ na pə mələyəna-wə na waalı waalı. Mərýy Yesu təma lvm təə na í puki pa kinj. Saa inı pə wəsəna kampaaŋ koou ke mpv.

49 Pa na-i na í təə lvm təə, iləna pá huu sı asənaalu, na pá svu kapusi mapv.

50 Pə taya pulu təə, pa təna pa naakaya-i mpv tə pə lapa-wəyə səçəntü ke səsəm kέ. Ama i təma-wə sı: I təki tənəŋ, maya, í taa nyá.

51 I yəyəta mpv, iləna í kpa pa kinj ke kpuluyu taa na í caya na heelim hee, na pitı kpa i ifalaa ke səsəm.

52 Pə taya pulu təə, pa ta cəkəna potopotonaa mpə pa pitı təmle ke pa laŋkpusəŋ təə.

*Kvtəntvnaa waasvγv ke Kenesaleti
(Matiyee 14:34-36)*

53 Yesu na i ifalaa pa teesa tesvγv ke lv̄m na pá tala Kenesaleti tetv̄ taa, ilena pá tv̄ pa kp̄ulvγv na kuten.

54 Yesu luna kp̄ulvγv taa kē kpakpaa, ilena yəlaa nyəmi-i.

55 Tənaya yəlaa svv cəov ke tetv̄ təna taa, na pá kelı kv̄təntvnaa na pa kuhəntəj na pá pukina-weyə timpi timpi pa nukı si i wəe tə.

56 Paa timpiyi Yesu polaa te, paa isu acalisi taa, paa acalée səsəəna taa, paa cacakəj təe, yəlaa kəñayana pa kv̄təntvnaa kē na pá hūsəyı-weyə icatę patəma taa, na pá wiikina-i si i yele na pá tokina i kpai ntumpee mayamaya. Na pa təna mpa pa tokina i kpai ini tə pə waa-wε.

7

*Falisanaa kv̄səyəsətəv ke kətası təo
(Matiyee 15:1-9)*

1 Mŕpýγv Falisanaa na Isə Təm seyəsəlāa napəli pa luna Yosalem na pá kən na pá kotina Yesu.

2 Pa nawa si i ifalaa lelaa təkəna niŋ asilima, paa sanjəyı isu Isə seetv̄ taa yolv̄ ká la na pəcō i təyə tə.

3 Tampana mŕpýγv pə wəe, Falisanaa na Yuta nyəma lelaa təna təka pa caanaa kvlapv̄tu ke teu kē. Ye pa ta sanj pa niŋ təceicel paa təki.

4 Ye pa kəmnə kuyakv̄ na pá ta sə lv̄m, paa təki kv̄təyəv̄. Na pə kaasi pa təjəyı ləntaa kvlapv̄tu ləntənaa isu kəpvnnaa nyaałvγv̄, na nyənasi, na taanuseṇaa, na kuhəntəj pə nyaałvγv̄, na yaasinaa payale ke mpv̄.

5 Pə təə ké Falisanaa na Isə Təm seyəsələaa pa pəəsə Yesu sı: Pepe təə ké nyá ifalaa ləwa ta caanaa kvlapvtu na pá təkəna niŋ asilima ke mpv?

6 Mŕúgyó Yesu cə-wə sı: Pə wə tsu Isayii ka nəwa cesələaa məyəs təkelekele na pəcő i ɻmaa mə təm ke i takəlaya taa sı:

Nəyə taa ké yəlaa panə pa saŋi-m yem.

Paa caa-m paa pəcəyə hatoō pa taa.

Isə yəyətəna mpv.

7 Pa seεki-m yem ké.

Pa kpaaya yəlaa kuyəyətvtu

na pá seyəsəyı tsu Isə nyəntu.

8 Mŕúgyó Yesu təma-wə sı: I yeki Isə kvhēlitu ké na í paasəyəna yəlaa kusəyəsətə.

9 Mŕúgyó Yesu tasa-wəyə yəyətvyu sı: I kpaaya Isə kvhēlitu na í flyitina waali, na í paasəna mə mayamaya mə kusəyəsətə.

10 Moisi ka yəyəttaa sı: Se nyá caa na nyá too. Na tətə sı: Ye wei i tuu i caa yaa i too, tsu pa kv-i.

11 Ama mə seyəsəyı sı yulv pəsəyı na í heeli i caa yaa i too sı: Mpi ma ləsa ma wenav taa sı maa tenə-ŋ tə pə pəsa kəəraŋ. (Isə kuhaham ke pa yaa mpv).

12 Mu tasəyı yeluŋu sı yulv i səna i caa yaa i too tətə.

13 Təne inı mayamaya ke í wakələyəna Isə Təm na mə kusəyəsətə nti í teləsəyı təma na í wəe tə. Na í laki ləntənaa ke payale ke mpv tətə.

*Mpi pə laki yulv ke isayav tə
(Matiyee 15:10-20)*

14 Pəle pə waali Yesu tasa samaa ke yaav ke i kiŋ na i tə sı: Mə təna təpəi i nü ma təm na í nyı sı

15 pvlv fei mpi pə svukı yvlv nəyə taa na pə tii i hiluğu taa na pə lapi-i isayav tə. Ama mpi pə lükəna hatoov yvlv lotu taa tə mpi pə lakəna-i isayav. [

16 Ye wei i ke təm nulv pvtv i nu.]

17 Yesu kəma na i yele samaa na i svv təyaya, iləna i ifalaa pəəsi-i ituule nté tə yaasi.

18 Mprýjú i pəəsa-wə si: Pə kpeñna-mə mə ta cəkəna-təyəle? I ta nyi si pvlv fei mpi pə svukı yvlv nəyə taa na pə tii i hiluğu taa na pə lapi-i isayav tə?

19 Pə təya pvlv tə, mpi pə svukı yvlv nəyə tə i hiluğu taa kə pə tiiki. Iləna pə polo pə luna i tapuyv təe, pü cəki i ləmayasəe kinj.

(Yesu yəyəta mprýjú si pə hólí si yvlv pəsəyı na i təyə pə təna).

20 Iləna Yesu tasa-wəyə heeluğu si: Mpi pə lükəna yvlv taa tə mpi pə lakəna-i isayav.

21 Pə təya pvlv tə, hatoov yvlv taa kə i lotu taa mayamaya ke i caaləyəna isayatv ke huuñ na pəcő i lati. Paa asilima kvlapvtv, paa ńmuləm, paa yvlvkvle,

22 paa wasaŋkalətv, paa lelaa nyəm nyuluyv, na nyəməj na puysuṣu na yem yem lapv, na iseseeMLE na yəlaa cayanav, na təhəm na kumelentv.

23 Pə tənaya mpv yvlv taa kə pə lükəna na pə laki-i isayav.

Kanaaŋ alv təm (Matiyee 15:21-28)

24 Yesu lu təna, iləna i polo tətə nti tə wə Tiii cələ tə tə taa, na i caya təyaya nakəli ka taa. I ta səəli si yəlaa i nyi i təo. Paa na mpv tete isu saŋa tə pa temə i təo kə kulusuṣu.

25 Alu nəyəlu i pεeliya ka hiina iləyən. Mərūyú pa heela alu inəyi Yesu təm, үlena í polo kpakpaa kə Yesu kiñ na í hoti i təe.

26 Alu inı i kέ piitim ləmpı tu kέ. Pa lula-i Fenisii kə Silii tətu taa. Mərūyú alu inı i təma Yesu sı í təyəni i pεeliya ɳke ka iləyən.

27 Ülena Yesu náá cə-i sı: Yele na piya haya na pácó. Pə ta mwna sı pá kpaya piya təyənaya na pá tu hası.

28 Tənaya alu inı i cə-i sı: Hai, ma ce, ye piya təki na pə pvtuta atə, hası təyəyi na sı təəsəyı məee.

29 Mərūyulə Yesu sı: Nyá kvcəcətu təne tə təo kpe. Nyá pεelə iləyən sewa.

30 Tənaya alu inı i ha lumaya na í kpe i te. I talaa үlena í mayana i pəyaya həntə kato təo, na iləyən tema seu.

Ntam kaayəyətaya Waav

31 Pəle pə waali Yesu lu Tiii tətu na í təyəna Sitəj na í fayana timpi pa yaa sı Acaləe Naanuwə tə, na í məli Kalilee tenku kiñ.

32 Mərūyú pa kəna-i ntam nəyəlu, i matəyı kumatu kέ, u pəsəyı yəyətaya. Na pá wiina Yesu sı í təni niñ kə i təo.

33 Yesu ləsa-i kpeenja, үlena í svı i mpee ke i ɳkraŋŋ taa na í la ntayama ke i mpəle təo na í taa i nsəmle.

34 Na í teki i isə na í tisi feesuyu na í tə sı: Ifəfata. (Təm ntı tə həwəe nté sı: Təli na pa te taa).

35 Tənaya ntam ɳkraŋŋ təla kpakpaa, na i nsəmle həti na í svı yəyətaya ke teu.

36 Ülena Yesu kpaalı pa təna sı pá taa heeli-təyı nəyəlu. Ama waatv inəyi pele pa svı-təyı kpaalvən.

37 Mpúgyú pə lapa yəlaa ke pití ke səsəm pə tu fəi, na pá təŋ si: Waasvənté i waasəyí yaa. Ilakí na ntamaa mayamaya náá nükí na kamumusi náá yəyətəyí.

8

*Yəlaa iyisi liyiti (4000) caləsvyv
(Matiyee 15:32-39)*

1 Kuyeeŋ iní i taa, samaa tasa kotuŋu ke səsəm, pa feina kvtəyən. Tənaya Yesu yaa i ifalaa na í tə-wə si:

2 Yəlaa pané pa təm wə-m pətətələ. Inyəni kuyeeŋ tooso kələ pa wə ma kiŋ cəne na pa kvtəyən temə.

3 Ye ma yelaa si pá kpəna nyəyəsi, lelaa ká kpisi tənəŋ ke mpaav taa. Pə taya pəlv, pa payale lü pooluŋ kék.

4 Tənayale i ifalaa si: Leye yəlv ná hikiyi təyənaya ke nyütü taa cəne na í cəla kwpinj kvnə ku təna?

5 Iləna Yesu pəəsi-wə si: Potopotonaas isənaya í wəna? Iləna pá cə-i si: Naatosompəyəlaya kék.

6 Mpúgyú Yesu heela samaa si: I caya atə. Tənaya i kpaya potopotonaas mpe pa naatosompəyəlaya na í səe ləso kék í na təmle, na í faya-wə na í cəla i ifalaa si: I cəo na í tala-wə. Na pəle pá la mpv.

7 Paas wəna tiina səkpəna ke pəco tətə. Mpúgyú Yesu səe ləso kék í na təmle ke pə təə, iləna í tə i ifalaa si pá tala-wəyə-ye tətə.

8 Mpúgyú pa təna pa təyaa na pá həya. Iləna i ifalaa kōti həyəlası nsi si kpisaa tə na pə su təkunj naatosompəyəlaya.

9 Pəyele yəlaa mpa pa təyaa tə pa nyəəŋ ka tala isii iyisi liyiti (4000). Pə temə mpv, iləna Yesu tə-wə si pá kpe.

10 Iləna iní na i ifalaa pá kpa kpiluyv taa ké kpakpaa na pá polo timpi pa yaa sì Taləmanuta tə.

*Falisanaa sələmvgv ke Yesu piti təma
(Matiyee 16:1-4)*

11 Mprýv Falisanaa kəma na pá svv Yesu ke kpəesənəv. Na pá kuuki i nəyə sì i la piti təmlə natəli na pá hvlí sì i toŋ luna lsə kinj.

12 Tənaya Yesu məla i taa ké teu na í tə st: Kufalanj yəlaa mə, i pəekəy piti təmlə suwe? Tampana ke ma heeliyi-mə, i kaa na piti təmlə natəli se.

13 Mprýv i yela-wə na í tayarı kpiluyv taa ké kpav na í təsəna kүteŋ leŋku təo.

*Falisanaa na Heləti pa kvkvsvm
(Matiyee 16:5-12)*

14 Yesu ifalaa ka səo kvtəyəv kpayav. Potopoto kvləm ka wənna pa kinj ke kpiluyv taa.

15 Iləna Yesu kpaalı-wə st: I la laakalı na Falisanaa na Heləti pa kvkvsvm.

16 Iləna i ifalaa svv təmaya təm sì: Tə feina potopotona təyə i yəyətəyı mpv.

17 Yesu nii ntí pa təjna yəyətəyv ke mpv tə, iləna i pəəsəi-wə sì: Pepe təo ké i təj sì i feina potopotona tə pə təo? Haləna saňa í ta cəkəna kele? I ta nyənta kele? Pə kv mə layatv ke?

18 I wəna isə pəyele u naakı? I wəna ɣkpənji pəyele u nukı? I səəwaya?

19 Saa wei ma faya potopotona kakpası na yəlaa iyisi kakpası (5000) təyə tə, təkuŋ isənaya kkpisasi suwa na í kpaya? Mprýv pa cəwa sì: Naanuwa na naale.

20 Pələ pə paasi waatu wei ma faya potopotonaa naatosompəyəlaya na yəlaa iyisi liyiti (4000) təyə tə, təkənə işənaya í tu həyəlası kükpisası? Iləna pá tə sı: Təkənə naatosompəyəlaya.

21 Iləna Yesu pəəsi-wə sı: Pə na pə mpvə na i ta cəkəntə?

Yulvum iše kuluju ke Petəsaita

22 Pa tala Petəsaita, iləna pá kənə-i yulvum nəyəlvə, na pá wiina-i sı í tokina-i.

23 Mərəyý Yesu həmə i niñ taa na í luna icatə waalı, na í la ntayama na í taa yulvum inı i iše, na í təni i niñ ke i təə. Iləna í pəəsi-i sı: N naakı pəlv?

24 Mərəyý yulvum kvsə iše na í tə sı: Ma loosiyi yəlaa təcantəlaa na pá wə işii təñ na pá təñ.

25 Iləna Yesu tasa i niñ tənəygü ke yulvum iše təə na pá waa-i. Iləna í nyəmə poolun na í na pə təna təceicəi.

26 Iləna Yesu heeli-i sı í kpe. I taa məli icatə taa.

Piyee hvlygv sı Yesu kέ Mesii

(Matiyee 16:13-20; Luku 9:18-21)

27 Yesu na i ifalaa pa kvla təna iləna pá təe Sesalee Filipv acaləe taa. Pa wə mpaav taa iləna í pəəsi i ifalaa sı: Yəlaa təñ sı ma kέ awe?

28 Mərəyý pəle sı: Pa təñ sı n kέ Lum Səlv Yohaani. Lelaa sı Ilili, na lelaa sı n kέ lsə kuyəyətəntə teləsələlaa taa nəyəlvə.

29 Tənəya i pəəsa-wə sı: Na mə se, mə huvki sı ma kέ qwe?

Mərəyý Piyee nəyə təkpəv sı: N kέ Mesii.

30 Iləna í kpaalı-wə sı pá taa heeli-təyı nəyəlvə.

Yesu səm na i fem pə təm

(Matiyee 16:21-28; Luku 9:22-27)

31 Pələ pə waalı ké i sув i ifalaa ke heeluyu si: Pə wee si Yulu Pəyaya má maa təyə konyəŋ ke səsəm. Na nyugn nyéma na kətəlaa səsaa na Isə Təm seyəsəlaa ká lə-m, halı pá ku-m. Ilə maa fe pə kuyeeŋ tooso wule.

32 I heela-weyə-təyɪ təfoo ké yəlala taa. Mpúygó Piyeə yaa-i kpeerja na í təkí-i-tí.

33 Tənaya Yesu pəsəna i ifalaa təo na í kaləna Piyeə ke teu si: Satanı təe ma təo, nyá huwée ta ke Isə nyəna, yəlala nyəna ké.

34 Pələ pə waalı i yaa samaa na i ifalaa, iləna í tə-wə si: Ye wei i caa si í təyɪ-m, pəntu í la i təyɪ awusa, na í səyələyɪ i səm tesika na í təyəyəna-m.

35 Pə taya pulv, ye wei i pəekəyɪ i weesuyu təcututu i təjna səpv. Ama wei í lapə i təyɪ awusa ke ma təo, na ma Laapaalı Kupaŋ təo, pəntu ka hikina weesuyu.

36 Ye yulv pəsaa na í hiki antulinya nyəm təna na inu i mayamaya í si i kawaaya nté we?

37 Pulpv wee mpi yulv ká kpaŋa na í layasəna i weesuyu tə?

38 Ye wei i səpa ma feelə yaa ma kusəyəsətū feelə ke kfalaŋ yəlala panə mpa pa kisa Isə ké təyugn na pá ləki isayatū tə pa hekv, Yulu Pəyaya má maa si pəntu feelə tətəyə ma məlvugn wule ke waatū wei maa kəo na ma Caa teeli na isətaa tillaa naŋŋ nyéma tə.

9

1 Yesu tasə-weyə heeluŋ si: Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cəsəyɪ, mpa pa wə cəne tə pa taa ləlaa ká na Isə Kawulaya kəmna toma na pəcō pá si.

*Yesu isəntaa layasugn
(Matiyee 17:1-13; Luku 9:28-36)*

2 Kyueej naatoso təewa, ilesna Yesu kpayə Piyeə na Saakı na Yohaanı na pá polo puγu kuvkuluyu nakvli ku təo ké pa tike. Tənaya i layasa pa isentaa ke kpkraa.

3 Na i wontu paasi na té hulvumi təlailai isu kpoŋkpomvum na tə teeki kəkə. Nəyəlv fei ate cəne si i ká la na puγpu hulvumi mpv pə taka.

4 Mpýgyu i ifalaa tooso inı, pa nawa Ilıi na Moisi na pá na Yesu pá yəyətəy়i.

5 Tənaya Piyeə təma Yesu si: Tacaa, isu tə wev cəne isəntə inı tə pə we teu napələyı te. Ilə pə munna isu tə siki coka toosoyo. Nyaya lente, Moisi ke lente, na Ilıi ke lente.

6 Səyəntu kpa Piyeə na i taapala lelaa na í lan kyayətəntu təyə i yəyəta mpv.

7 Iləna isəŋmuntuyu nakvli ku kəo na ku takı-wə na pá nu pə yəyəta ŋmuntuyu ŋku ku təe si: Ma luγu təe Pəyaya ntə, i nuna-ke.

8 Tənaya Yesu ifalaa caa pa taa na pa waalı pa ta na nəyəlv. Ye pə taya Yesu tike ke pa ná pa kinj.

9 Yesu na i ifalaa pa tiikayana puγu təo, ilesna Yesu kpaalı-wə si: I taa heeli nəyəlv ke nti i nawa tə. Haləna kuyaŋku Yulv Pəyaya má maa si na má fe tə.

10 Mpýgyu Yesu ifalaa təka təm ntəyı pa taa na pá pəəsəyı təma si: Pepeye səm na fem ilə?

11 Pəle pə waalı Yesu ifalaa pəəsa-i si: Pepe təo ké Isə Təm seyəselaa ná təŋ si Ilıi ká caaləna konte?

12 Tənaya Yesu cə-wə si: Tampana, pə wee si Ilıi ká kona kancaalaya na í tayani pə tənaya teitei na pəcó. Ye mpv ntiyi pa ŋmaawa Yulv Pəyaya təo si kaa na kuyayə ke səsəm na pá la-kəyə nyay?

13 Ama ma heiliyi-mə si Ilıi təma konte na pá lana-i isu pa səelaa təyə teitei isu paa ŋmaav i təm tə.

*Pu nəyəlv i aləyaa loou
(Matiyee 17:14-21; Luku 9:37-43)*

14 Yesu na Piyeε we pa tala ifalaa lelaa kiŋ, iləna pá mayana samaa kotina-wε, na pá na Isə Təm seyəsələaa pá həŋ təm.

15 Tuu ısu yəlaa nau Yesu tə pə yegeta-wεyε səsəm nte, na pá seeki na pá puki i səeu.

16 Iləna i pəəsi i ifalaa si: Nti tə təo ké mə na-wε i həŋ?

17 Mprýyú samaa taa nəyəlv i cə Yesu si: Tacaa, ma kəna ma pəyaya ké. Ka hii iləyən ké na i la-keyə kamumuka.

18 Paə timpiyi pə kvləna iləyən inı i pətəyı-keyə ateyε. Na ka nəyə taa lu kuhulan, na ká saləyı ka kela na ka tənuyu kii təkekilee. Ma wiina nyá ifalaa si pá loo-i, pa ta pəsi.

19 Tənaya Yesu təma si: Yəlaa laŋkpusəŋ nyéma me, wεe ısənaya má na-me tii caŋa na má təki mə konyəŋ? I kəna-m pəyaya ŋkεyε cəne.

20 Mprýyú pəyaya nyéma ponə-keyε Yesu. Tuu ısu iləyən tu keesuŋu Yesu tə, i sʊu pəyaya ŋkεyε selisuyu ke teu. Haləna ká hoti ate na ká pilimi na kuhulan lükəna ka nəyə taa.

21 Iləna Yesu pəəsi ka caa si: Waatv wei ké pə caala-keyε lapu ke mpv?

Mprýyú pəyaya caa cə-i si: Hatoo ka pəcaatu pətəpəte taa ké.

22 Təm payale ke iləyən pəta-keyε kəkə taa na lvm taa si ká si. Mpv tə, hai, ye n ka pəsi nyəni ta pətəo təle na n̄ waasi-tv.

23 Tənaya Yesu təma-i si: Pepe təo kέ n təŋ si ye ma pəsəyɪ? Ye yulv temə i taa na lso, pvlv fei mpi i kpisiyɪ tə.

24 Mpróyú pəyaya ḥke ka caa mapə kapuka si: Ma temə lso na ma taa. Ilə səna-m na pə səəsi.

25 Yesu nawa samaa kotixina-wε, iləna í kaləna ləyən inı, na í təmi-i si: Iləyən nyá wei n pəsəyɪ yələa ke kamumusi na ntamaa tə, ma heeliyi-η kvləmaya si n̄ se pəyaya kane ka waalı. Taa tasa-kęye tənəyv.

26 Tənaya iləyən inı i kiisaa na í paası na í selisi-kęye teu, iləna í se ka waalı. Mpróyú pəyaya fiyināa. Haləna yələa tə si ka səpaya təkpm.

27 Mpróyú Yesu kpa ka niŋ taa na í kvsı-kę na ká səŋ lso.

28 Yesu kəma na í svu təyaya na í na i ifalaa pá caya, nəyəlv ta siti pa taa. Iləna i ifalaa pəəsi-i si: Pepe təo kέ tə ta pəsi na tə loo ləyən inı?

29 Mpróyú Yesu cə-wε si: Iləyən ləsu mpv, ye pə taya lso sələmuyv na sələmuyv, pvlv u təyənəyɪ-i.

Yesu səm na i fəm pə təm tətə

(Matiyee 17:22-23; Luku 9:43-45)

30 Yesu na i ifalaa pa lu təna, iləna pá təsı Kalilee teŋku. Yesu luyu fei si pá nu i taŋ.

31 Pə taya pvlv, i seyəsaya na í heeliyi i ifalaa si: Paa tv Yvlv Pəyaya maya yələa niŋ taa na pəle pá kv-m. Ama maa fe pə kuyeeŋ tooso wule.

32 Ilə i ifalaa ta cəkəna təm təne. Pəyele pa nyamna tə pəəsuv.

Səsəəntv təo həm

(Matiyee 18:1-5; Luku 9:46-48)

33 Yesu na i ifalaa pa tala Kapənahum, na Yesu svv təyaya taa, ilena í pəəsi i ifalaa si: Ntiyi í kpəesayana təmaya mpaav taa?

34 Mprýyú i ifalaa suma. Pə taya pvlv təo, pa həŋaya səsəəntu təo ké mpaav taa ké.

35 Tənaya Yesu cayaa na í yaa pa naanuwā na naale ke i kinj na í heeli-wē si: Ye wei i caa i la mə nəyə təo tv, pəntu ká pəsi i təyı mə taa səkpelu ké, na mə təna mə təmle tv.

36 Mprýyú i kraya peiya na í sii-keyə pa isentaa na í wayali-ke. Ilena í tə-wē si:

37 Ye wei i muwa peiya kanə ka takə ké ma nyuyu təo, maya pəntu muwa. Na wei i tu mu-m pə taya ma tike ke i muwa. Ama pəntu krepəna wei i tila-m təyə na í mu.

*Wei i fei ta təo i ké ta kolontu
(Luku 9:49-50)*

38 Mprýyú Yohaani heela Yesu si: Tacaa tə naawa nəyəlv na í looki aləyaa na nyá hətə. Pəcō u təŋəyitv. Ilena taa kisina-i.

39 Ama Yesu cəwa Yohaani si: I taa tanj-i si í taa la. Pə taya pvlv təo, nəyəlv fei wei i pəsəyı na í la piti təmle na ma hətə toŋ na í te na í yəyəti isayatv ke ma təo ké kpakpaa tə.

40 Ye yulv ta ke ta kolontu, ta nyəŋ ké te.

41 Na ye wei i ha-meyə lvm sasala anə si í ké Kilisiti nyéma, pəntu kaa laŋ pə kasəyaya.

*Lelv tusuyu səyəntv
(Matiyee 18:6-9; Luku 17:1-2)*

42 Mprýyú Yesu təma si: Ye wei i lapa na piya nsi si mu ma təm ke isəntə tə si taa nakəlī pənti, pə

nəyəsəna pá paa püntü luyu təe ké puu na pá tuşı-
teñku taa.

43 Ye nyá niŋ tusiyina-ŋ ısayatü lapu taa, seti-
te. Sana n̄ svu weesuyu kypaŋku taa na niŋ kyluməŋ, na
mpi n ka wəena nyá niŋ təna na pá pəti-ŋ tənaasəle
səsəle taa ké kəkə ɻka kaa teñ tə ka taa tə. [

44 Təna sonsompee nna a təki yəlaa nantu tə aa
səki. Pəyele kəkə u teñ paa pəcə.]

45 Ye nyá nəəhəle tusiyina-ŋ ısayatü lapu taa, seti-
te. Sana n̄ svu weesuyu kypaŋku taa na nəəhəle
kylumtəle, na mpi n ká wəena nəəhəe naale na pá
pəti-ŋ tənaasəle səsəle taa tə. [

46 Təna somsompee nna a təki yəlaa nantu tə aa
səki. Pəyele kəkə u teñ paa pəcə.]

47 Ye nyá ıselə tusiyina-ŋ ısayatü lapu taa, həyəsi-
te. Sana n̄ svu Isə Kawulaya taa na ıselə kylumtəle
na mpi n ká wəena ıse naale na pá pəti-ŋ tənaasəle
səsəle taa tə.

48 Təna somsompee nna a təki yəlaa nantu tə aa
səki. Pəyele kəkə u teñ.

49 Pə taya pülv təə, paa piti yəlaa təna təə ké kəkə
ısu pa tukuyu təm ke təyənaya təə tə.

50 Təm ké pülvpu mpi pə waasəyi təyə. Ama ye təm
ləŋ səpa, pepeye paa la na pə ləŋ inı i tasa məlvuy? I
wəena təm ke mə taa na i wəena təma na lelenj.

10

*Alv na apalv pa yav təm
(Matiyee 19:1-12; Luku 16:18)*

1 Yesu lı təna, ılenə i polo Yuta tetv taa na Yaatanı
pəyə waalı. ılenə samaa tasa kotuŋu ke i kinj ke
səsəm, na i niki-wəyə seyəsuyu ısu i tu laki tə.

2 Mprýgú Falisanaa napəlì pa polaa sì pa kuuki i nəgə. Iləna pá pəəst-i sì: Ta mpaav taa yulu pəsəyì na í təyənì i alv ná?

3 Tənaya i pəəsa-wə sì: Ntiyi Moisi ka heela-məs sì í la?

4 Iləna pele pá cə-i sì: Moisi ná ha mpaav sì yulu pəsəyì na í ŋmaa i alv ke kisuyu takəlaya na í təyən-i.

5 Mprýgú Yesu cə-wə sì: Mə laŋkpusəj təo ké Moisi ŋmaa-meyə kvsəsütü ntı.

6 Ama hatoo antulinya ŋmav kancaalaya taa Isə ŋma apalv na alv ké.

7 Pə təo ké apalv ká yele i caa na i too, na í na i alv pá caya.

8 Na pa naale pá pəsi yulu kvlum. Saa iní pa ta ke yəlaa naale tətə. Ama pa pəsa yulu kvlum ké təkorj.

9 Ye mpv ilə, yulu í taa yasi mpi Isə kpəntaa tə.

10 Pa kəma na pá svv təyaya, iləna i ifalaatayani-i təm pəəsnyu ke ntı iní tə taa.

11 Iləna í cə-wə sì: Ye yulu təyəna i alv na í kpaya ləlv, i wakələna kancaalaya nyəŋ, pəcō i lapa wasaŋkalətv.

12 Na mpv tətəyə na alv, ye í kisa i paalv na í saa kvlalv, i lapa wasaŋkalətv.

*Piya səkpesi kvantv kooluyu
(Matiyee 19:13-15; Luku 18:15-17)*

13 Yəlaaq pukayana piya ke Yesu sì í təni sì təo ké niŋ. Ama i ifalaatkaləna sì kəntaa.

14 Yesu ná mpv, ilə pə ta maya-i. Iləna í tə i ifalaat sì: I yele na piya kəo ma kiŋ, í taa kayati-sì. Pə taya pvlv təo, mpa pa we ɪsu piya tə, mpe pa tənna Isə Kawulaya.

15 Ma heeliyi-meyge tampana sì ye wei i ta pəesi isii pəyaya na Isə təyə i təo kékawulaya, puntu kaa la ka tu ke paa pəcə.

16 Iləna Yesu kpaya-səyı i niŋ taa na í təni niŋ ke sì təo, na í kooli-səyı kypantu.

Yvlu tonj tv təm

(Matiyee 19:16-30; Luku 18:18-30)

17 Yesu tukaya mpaav, iləna apalv nəyəlv i kpaya asewa na í kəo í lunj i təe na í pəəsi-i sì: Tacaa kypaŋ, pepeye pə wəe sì maa la na má hiki weesuyu ḥku kii təŋ tə?

18 Tənaya Yesu pəəsa-i sì: Pə lapa isəna na n̄ yaa-m sì kypaŋ? Nəyəlv ta ke kypaŋ ye pə taya Isə tike.

19 Ntəŋ n nyəmá nti pa suwa sì: Taa ku yvlu, taa la wasaŋkalətv, taa ḥmuli, taa suu ləlv ke təm, taa puysusi ləlaa. Se nyá caa na nyá too tə?

20 Mprýgú apalv inu i cə-i sì: Tacaa, ma təka kusəsuv nti tə tənaya hatoo ma pəcaatu kék.

21 Mprýgú Yesu nyəna-i təpiŋŋ, iləna i luŋu ləpi-i, na í təmi-i sì: Kvlvmtv tike təkoŋ kaasəna-ŋ ləpv. Polo na n̄ pəeti pə təna mpi n wəna tə, na n̄ tala konyəntvnaa ke pə liyitee, na cele n̄ svu tonj ke isətaa. Ye n təma mprýgú ləpv, ilə n kəo na n̄ təŋi-m.

22 Ama apalv inu i nuu mpv, iləna i isentaa nyəŋ na i lanjle wakəli tətəyətəyə na i təe. Pə taya pulv təo, i ka wəna kék pə tu fei.

23 Yesu caa i ifalaa isentaa, iləna í heeli-wə sì: Ama liyitee nyáma Isə Kawulaya svu wə kate kék pə tu fei.

24 Təm nti i yəyəta mpv tə tə lapa i ifalaa ke piti. Iləna Yesu tasa-wəyge heeluŋu sì: Nnn, ma piya, sì yvlu í svu Isə Kawulaya taa tə pə wə kate kék fa.

25 Isəna mpi pə wə yooyoo kέ katə sɪ i svvna pənyalaya puuyu na i lu tə, mpv tətəχo pə wə liyitee tu ke katə sɪ i svv Isə Kawulaya taa. Halı pə tu təe mpv.

26 Tənaya pə tasa-węye piti lapu ke səsəm, na pá təŋ təma sɪ: Ilə awe ka tələna ntęye-ti ilə?

27 Mpúyú Yesu nyəna-wę, iləna i tə-wę sɪ: Yəlaa kiŋ ke pə fei pəsuyu. Ama Isə kiŋ pə fei mpv. Pə taya pvlv təo, Isə u kpisiyi pvlv.

28 Tənaya Piyyee təma-i sɪ: Təv, ta yela pə təna təkpataa kέ na taa hu nyá waali.

29 Iləna Yesu cə-i sɪ: Tampana ke ma heeliyi-mę yoo maa cesəyi, ye nɔyəlu yela i təyaya, yaa i taalvnaa na i kɔyənaa, yaa i newaa, yaa i too, yaa i caa, yaa i piya, yaa i haləmnaa ke ma təo, na Laapaalı Kupan təo,

30 pui ha püntu ke pə təm nūnūwa (100) kέ atə cəne na pəcə. Paa teesi, paa taalvnaa, paa kɔyənaa, paa newaa, paa toonaa, paa piya, paa haləmnaa, na pə tənaya mpúyú wahalanaa taa. Pəyele i səm waali i ká węena weesuyu ḥku kui təŋ təo.

31 Mpa pa wə lələ kέ kayana tə, pa taa payale ká məli waali. Na waali nyéma payale náá məli lələ.

*Yesu səm na i fəm təm tətə
(Matiyee 20:17-19; Luku 18:31-34)*

32 Pa wə mpaav taa na pá puki Yosalem, iləna Yesu təe i ifalaa ke nɔyə, na pəle pá təjna piti. Na mpa pəle pa təjaya-wę tə pəle pa cayana səyəntu. Mpúyú Yesu tayana yaav ke pa naanuwā na naaleye i kiŋ, na i heeli-węye mpi pui mayana-i nəənəa tə.

33 Nti i heela-wę təyəle sɪ: Təv, tə puki Yosalem isəntə tə, paa kpaya Yəlvə Pəyaya má na pá tv-m kətəlaa səsaa na Isə Təm səyəselaa pa niŋ taa. Paa tə

sí pá kv-m. Paa kpaya-m na pá tv-m mpa pa ta nyi Isə tə pa niŋ taa.

34 Pəle paa paana-m na pa tə-m ntayama, na pa casa-m akpathee. Pəle pə waalı ɬena pá kv-m. Ama maa fe pə kuyeeñ tooso wule.

*Mpi Saakı na Yohaanı pa sələmaa tə
(Matiyee 20:20-28)*

35 Pəle pə waalı, Sepetee pəyalaa Saakı, na Yohaanı, pa pola Yesu kinj na pá təmə-i si: Tacaa, tə caa sí n̄ la-tvgyu mpi tu sələmə-i tə.

36 Tənaya Yesu pəəsa-wə si: Pepeye í caa sí má la-mə?

37 Mpóygú pa cəwa si: Saa wei n ka wəe nyá teeli kawulaya taa tə caa sí n̄ yele na tə caya nyá cəlo. Lelv ke nyá ntəgəñ təo, na lelv ke nyá mpətəñ təo.

38 Tənaya Yesu pəəsa-wə si: I ta nyi mpi í sələməyi tə yee? I pəsəyı na í təgə wahala səsə wei maa təgə tə? Paa sə-m Isə ləm mpi tə, í pəsəyı na í sə-wi?

39 Mpóygú pa cəwa si: Tu pəsi.

ɬena Yesu cə-wə si: Tampana, í ká təgə wahala səsə wei maa təgə tə, na í sə Isə ləm mpi paa sə-m tə yaa.

40 Ama pə taya ma ləsəyəna mpa paa caya ma ntəgəñ təo yaa mpa paa caya ma mpətəñ təo tə. Mpa pa təo Isə tayana lona ane tə pəle pa kəna a nyáma.

41 Yesu ifalaa naanuwa wei i kaasaa tə ilé i na mpv, ɬena i taa wuna Saakı na Yohaanı.

42 Tənaya Yesu yaa pa təna na í tə-wə si: I nyəmá sí mpa pa nyənəyi ɪsu yələaa awulaa tə pəle pa təki kawulaya ke lelaa təo. Na mpa pəle pa kē kvfeelaa tə pəle pa ɪnmakələyi səkpema.

43 Pə fei m̄púyú mə kiŋ se. Nti tɔyəle sì, ye mə taa wei í caa i la səsə ke mə hekv, p̄vntu í pəsì mə təmle tu.

44 Na ye mə taa nɔyəlv í caa i la mə nɔyə tv, p̄vntu í pəsì mə təna mə yom.

45 Pə taya p̄vlv tɔ̄, Yvlv Pəyayə ma tɔ̄tɔ ma ta kɔ̄ sì má tɔyə cəcceełe. Ama ma kəmaya sì ma pəsəȳi yəlāa təna təmle tv, na má ha ma weesuŷu na p̄e c̄e yəlāa payale ke pa yomle taa.

*Yvlv Paatimee tɔ̄m
(Matiyee 20:29-34; Luku 18:35-43)*

46 M̄púyú pa tala Yeliko. Yesu na i falaa, na yəlāa samaa pa kəma sì pa luki icaté nté t̄e nɔyə lləna pá mayana yvlv nɔyəlv, Timee p̄yalv Paatimee, na í caya m̄paav nɔyə tɔ̄ na í laki pala.

47 M̄púyú pa heela-i sì: Nasalət̄i Yesu t̄ekəna. Tənaya i koo səsəm sì: Tafiti Pəyayə Yesu, nyəm̄i ma pətəatəlē.

48 Tənaya payale kaləna-i na pá heeli-i sì í su. Ama i səesa koou ke səsəm sì: Tafiti P̄yalv, nyəm̄i ma pətəatəlē.

49 M̄púyú Yesu səŋja, na í t̄o sì pá yaa-i.

Tənaya pa heela yvlv sì: Nyaya apalvtu na n̄ kvl̄, i yaa-ŋ.

50 lləna í l̄ i kpai na í kvl̄ təwaka na í polo Yesu kiŋ.

51 M̄púyú Yesu p̄oəsa-i sì: N caa ma la-ŋ we?

lləna yvlv cɔ̄-i sì: Tacaa, ma caa k̄e sì n la na má naaki.

52 Tənaya Yesu t̄oma-i sì: Polo, nyá taa təmnəv k̄e ls̄o waasa-ŋ k̄e.

Í Mprýgú i svv naav ke təna inəyí kpakpaa na í tənəyí
Yesu ke mpaav taa.

11

Yesu cayav ke kpajaya
(Matiyee 21:1-11; Luku 19:28-40; Yohaanı 12:12-19)

1 Í Mprýgú na i ifalaa pa tala Olifinaa puyu. Waatv ini
tɔ pa kpreyetəna Yosalem. Pa fei pooluŋ na Petafası
na Petanii. Tənaya Yesu tila i ifalaa taa naale

2 si: I polo icate nte tə we mə nəyə təo tə tə taa. I takı
kpakpaa tɔ í ká mayana pa tu kpajaya pile natələyí
ηmənaya. Nəyələn ta cayata tə təo. I heti-te na í kəna.

3 Ye nəyələn pəəsa-me si: Pepe təo ké í laki mpv? Ilə
í co pəntu si: Ta Səsə caakəna, ye i tema i ká mələnə-
kəyə nəənəo ké cəne.

4 I ifalaa təewa, iləna pá mayana kpajaya pile ntəye
mpaav taa, na pá tu-kəyə ηmənaya ke təyaya nakəli ka
nəyə, iləna pá heti-te.

5 Í Mprýgú mpa paa we təna tə pa taa napəli pa pəəsa-
we si: Pepeye í laki təna? I hetəyí kpajaya pile nté
suwe?

6 Í Mprýgú Yesu ifalaa cəwa ısu Yesu ka heela-wə tə,
iləna pá yele-wə na pá təena.

7 Na pá ponə-təye Yesu, na pá pə tə təo ké pa wontu,
na Yesu caya pə təo.

8 Í Mprýgú yələaa payale pə pa wontu ke mpaav taa, na
ləlaa náá ce hatu na pá pə.

9 Iləna mpa paa we Yesu nəyə təo na mpa paa we i
waali tə pá kooki si: Paa wei í tu lsə ké teeli. lsə í wəe
wei i kəjna Tacaa tonj tə i waali.

10 Isə i heti kawulaya ḥka ka təjna kōntə tə, ḥka ka kē Tacaa Tafiti nyəŋka tə. Paa wei i tu Isə kē teeli kē hatoo isəttaa.

11 Yesu tala Yosalem, ilena i svu Isə təseelə taa. I nyəna i taa na i waalı kē teu, ilena i na i ifalaa naanuwa na naale pá təe Petanii kē ilim tema tem tə pə təo.

*Yesu təjṣa fiki tvyv kē mpusi
(Matiyee 21:18-19)*

12 Ku fema na pá luki Petanii, ilə nyəyəsi kpa Yesu kələ.

13 Mpýyú i loosa fiki tvyv ke pooluŋ na kú ləpa təkpimm. Ilena i polo sì ntanyi isəntə ku lvla pee. I kōma na i tala ku təe, ilena i mayana hatu tike. Mpi tə, pə ta ke fiki tuŋ lwluyu waatu.

14 Tənaya Yesu təma fiki tvyv ḥku sì: Nəyəlu kaa tasa nyá pile kē təjuyu.

Na i ifalaa nu mpv.

*Pəetəlaa təyənnyv kē Isə təseelə taa
(Matiyee 21:12-17; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)*

15 Mpýyú Yesu na i ifalaa pa tala Yosalem. Ilena Yesu svu Isə təseelə taa na i niki təyənnyv ke mpa pa pəetayaa na mpa pa yakaya tə. Na i pəsi liyitee yəkəlaa taapələnaa kē alele, na alukukunaa pəetəlaa kpelası tətə.

16 I ta tisi sì nəyəlu i səyəli pvlu na i təjna Isə təseelə taa.

17 Pəle pə waalı i seyesa-wə sì: Pa ḥmaawa Isə Təm taa sì, paa yaa ma təyaya sì yəlaa təna Isə təsələmle. Ama mə pəsa-kəye ḥmūlaa təyaya.

18 Kötəlaa səsaa na Isə Təm seyəsəlaa nü mpv, үlenə pá pəekəyi isəna paa la na pá ku Yesu tə. Ama paa wəna i səyəntu. Pə taya pvlv təə, i kusəyəsətəv svv yəlaa samaa ke teu kék pə tu fei.

19 Ilim kəma na pə te үlenə Yesu na i ifalaa pá kvlı icatə taa na pá lu.

*Fiki tyyv ḥku kv wvlaa tə kv təm
(Matiyee 21:20-22)*

20 Tev fema na pá kvlı tanaq ke lənə na pá təekı, үlenə i ifalaa na fiki tyyv ḥku na kv wvlaa təwoŋwoj na pə kpeŋja ku kite.

21 Piyeə təəsa nti tu lapa tə үlenə i tə si: Nyəni Tacaa, fiki tyyv ḥku n ka təŋsa mpusi tə kv wvlaa təwoŋwoj.

22 Mərýú Yesu təma i ifalaa si: Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cəsəyi, ye i tu Isə kék naani,

23 i pəsəyi na i tə pulaya kanə si ká kpesi na ká hoti teŋku taa. Ye i təma mə taa təkpataa si pu la na sika fei, pə lakı kék.

24 Pə təə kék ma heeliyi-mə si pə təna mpi i sələməyi Isə tə i huv si i temə-wəyi hikuŋu, ilə paa ha-meyə-wi.

25 Saq wei i kvləyi sələmnyu tə, ye i nawa si mə na nəyəlu i wəna natəli, ilə i kv-təyi mə taa. Waatu inəyi mə Caa wei i wə isətaa tə, i ká hüsə-meyə mə isayatu tətə. [

26 Ye mə təyəntələnaa wakələyəna-mə na u hvləyi-weyə suulu na i tayəni, mə Caa wei i wə isətaa tə, i kaa hüsə-meyə mə isayatu tətə.]

*Yesu pəsnyv təm
(Matiyee 21:23-27; Luku 20:1-8)*

27 M̄púgyú Yesu na i ifalaa pa tasa Yosalem kε pote, na Yesu polo na í cəokí Isə təseelə taa. Tənaya kətəlaa səsaa, na Isə Təm seyəsələa, na səsaa pa kəma i kinj,

28 na pá pəəsi-i si: Kaŋkante nteye n makı nyá taa na ñ laki isəntə? Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

29 Tənaya Yesu cə-wə si: Maa pəəsi-meyə təm kvlvmtv. Ye i cə-m-ti, ilə maa heeli-meyə kaŋkante nte ma makı ma taa na má laki isəntə tə.

30 Isə yaa yələa tilina Yohaani si í səokí yələa ke Isə lvm? I cə-m.

31 M̄púgyú pa mayasa-təyi pa taa pa tike. Iləna pá tə si: Ye tə təma si Isə tilina-i, i ká pəəsi-tv si: Na pepe təo ké í tá mu i təm?

32 Pəyele ye tə təma si yələa tilina-i...

(Pa nyəŋayana samaa. Pə taya pvlv təo, yələa nyənaya Yohaani ke Isə kuyəyətvtv teləsvlv kypaŋ kέ).

33 M̄púgyú kətəlaa səsaa pəsəna Yesu si: Tə ta nyi. Tənaya Yesu ná cə-wə si: Aŋhaa, ma kaa heeli-meyə kaŋkante nte ma makı na má laki isəntə tə.

12

*Təmlə nyə́ma asayaa təm
(Matiyee 21:33-46; Luku 20:9-19)*

1 M̄púgyú Yesu sun kətəlaa səsaa kέ isə seeu si: Yvlv nəyəlv i ka səna leseŋ tuŋ ke taale təcu. Na í ŋma koluŋa na í cəona, na í la timpi i ká nyasəyi pə lvm tə. Na í ŋma akele taŋkau nəyəlv, wei i təo pa səŋəyi na pá feŋiyi tə. I temə mpv, iləna í caa yələa na í su tə taa, iləna í təe yela.

2 Pə kəma na pə tala tuŋ inu i koolugu waatv, iləna í kvsı i tillu nəyəlv si í polo təmlə nyə́ma kinj na pá cəle-i inu i tete.

3 Tənaya təmle nyéma mpe pa kpa tillu inu na pá má. Iləna pá təyəni-i niŋ naanuwā təyələyəli.

4 Mpúgyó taale tu inu i tasa tillu lelu ke kusuyu na í tili. Iləna pá kpa ilé na pá má i nyuyu ke teu na pá tuv-i.

5 Mpúgyó taale tu tasa lelu ke tiluyu, iləna pá kpa ilé na pá ku. Pa lapa mpúgyó təm payale tətə. Pa mapə lelaa na pá ku lelaa.

6 Yulv wei pu kaasa taale tu inu i kinj təyəle i mayamaya i kvlvlv wei i luju svu teu tə. Iləyə i teesa tiluyu ke pa kinj, na í hvvki si paa nya i pəyaya isəle.

7 Ama təmle nyéma mpe pa heela təma si: I loosiyi kpancouu tu kəjna nté. I kəc na tə ku-i na taale pəsi tá nyəntə.

8 Tənaya pa kpa taale tu pəyadu inu na pá ku-i, na pá lə taale na waali.

9 Mpúgyó Yesu pəcsa-wə si: Isənaya taale tu inu i ka la? I ká kəc kέ na í ku təmle nyéma mpe, iləna í caa yələa kufama na í su taale taa.

10 Matəj í temə kaluyu ke Iss təm taa si: Pəle nte tetu ŋmalaa ŋmaakaya na pá lə tə, nté tə təo kələ ŋmatu təna məlaa na tə səŋ.

11 Mpi Tacaa lapa na tə nyənəyí na pə wə-tvuyu piti təyəle.

12 Tənaya Yuta nyéma taa səsaa pəeeka isəna paa la na pá kpa Yesu tə. Pə taya pvlv təo, pa nyəmá teu si mpeyə i seəna issu inu. Ama pa nyamna samaa. Iləna pá yele-i na í təe.

*Lom wulav səsə lampuu təm
(Matiyee 22:15-22; Luku 20:20-26)*

13 Mpúgyó Yuta nyéma taa səsaa tila Falisanaa napələi na Helətū kpekəle taa nyéma napəlī tətə si pá polo na pá má Yesu nəyə təo na pá ná.

14 Pele pa talaa, ilena pá tó Yesu sí: Tacaa, tə nyémá sítampana ke n yəyətəyi. Nn səyəməyəna mpi yəlāa huvkí pa taa tó. Pə taya pvlv tó, nn paasəyəna tó, nn fayəsəyi yəlāa. Ama isəna mpi mayamaaya Isə caa sítəlāa í la tó pə tampana ke n heeliyi. Tóu, pə wə mpv tó, tá mpaav taa pə wəs sítə ye lampuu tə felí Lom wulav səsə na? Té felí yaa té taa felí? Tə caa sítə heeli-tv.

15 Ama Yesu ná nyémá pa taa layatv, ilena í pəəsi-wə sí: Pepe tó kék í nyəkí-m katəka ke konyəpə? I kona-m liyitee nyəyələvən na má na.

16 Tənaya yəlāa kona-i-kv, ilena í pəəsi Yuta nyémá taa səsaa sí: Awe nyuyu fotoo na i həte ke pa əjmaa liyitee nyəyələvən tó cəne? Mprýyú pa cə-i sí: Lom wulav səsə kék.

17 Tənaya Yesu təma-wə sí: Añhaa, í cəla Lom wulav səsə ke mpi i tı tó, na í cəla Isə iləyə mpi i tı tó.

Mprýyú Yesu kucəcətu ntı tə məla-weyə təmsuyu ke səsəm.

*Isəna tu wəs təfem waali tó
(Matiyee 22:23-33; Luku 20:27-40)*

18 Mprýyú Satusee nyémá napəli pa kəma Yesu kiŋ. Satusee nyémá mpə pa təñayana sítə paa pə la isəna sətaa kaa te na pá fe. Mprýyú pa pəəsa Yesu sí:

19 Tacaa, Moisi sii-tvən kusəsitu ke takəlası taa sí: Yvlv í wəna neu, na yvlv iní í sítə na í yele i alv, na alv iní í feina-i na pəyaya, neu ká həleelu iní na í hikina-i piya. Iləna pa yaaki-sí na i taalv səlv həte.

20 Tóu, yvlv nəyəlv na i newaa paa kəna yvlvnyəəŋ naatosompəyəlaya. Mprýyú taalv kpaya alv, ilena í sítə fei pəyaya.

21 Tənaya i waalı nyəŋ həma leelu, na ilé i caŋ i sì tətə, i fei pəyaya. Mərúyú ilé i waalı nyəŋ ná kpaya alv inu na ilé i sì mpu tətə.

22 Haləna pə polo pə siyili pa naatosompəyəlaya ŋke ka tənaya mpu təpari na pá səkí mpu, nəyəlv ta hiki pəyaya. Pəle pə waali kék alv inu i təesa səpv.

23 Təv, pa təna pa kpaya-i mpu tə, sətaa fem wule pa naatosompəyəlaya inu i taa aveyelə alv tv?

24 Mərúyú Yesu cə-wə sì: I nyəmá mpi pə təo pə liyitiyi-mə tə? I ta nyi Isə Təm na Isə toma tə pə təo kék.

25 Waatu wei sətaa ká fe tə akpayale təm kaa wəe. Ama apalaa na alaa paa wəe kék isu sətaa tillaa wev tə.

26 Ye sətaa fem təm ilé, i ta kaləta Moisi takəlaya taa kék timpi pa yəyəta səwa hotiya təm tə yee? Pa ŋmaa təna sì Isə təma Moisi sì: Ma kék Apəlaham na Isaaka na Yakəpü pa Isə kék.

27 Isə kék weesuyu nyəma nyəŋ kék, i ta ke sətaa Isə. Pə liyita-meyə yem kék.

*Isə kvsəsütv taa səsəəntv
(Matiyee 22:34-40; Luku 10:25-28)*

28 Isə Təm seyəselv nəyəlv i ka we təna na í naakí isəna pá na Yesu pa laki tə. I nawa sì Yesu cəwə Satusee nyəma ke teu. Iləna í polo na í pəəsì-i sì: Isə kvsəsütv təna taa ntiyile səsəəntv təkpem?

29 Tənaya Yesu cə-i sì: Kusəsütv taa səsəəntv nté sì, Isəxəli nyəma í nu, Tacaa Isə tike kəna Səsə təkoŋ.

30 N ka səəli Tacaa nyá Isə na luğu kvləmnyv, na nyá ləsaya svu-i təmammam ke paa mpi pə taa.

31 Təle tə waalı nti tə wee təyəlo. N ká səəli nyá təyəntəle isu nyá tı. Kusəsütv natəli tə fei tətə na té kəla təne tə naale inε.

32 Mprúgyú Isə Təm seyəsəlv təma Yesu sı: Tacaa n cə teu pə tu fei. Timpi n yəyətəaa sı Tacaa tike kəna Isə na i paasi Isə nəyəlv i fei tə tampana ke n yəyətəaa.

33 Mpv tə yvlv ká səəli Isə na luğu kvlvmyv nə i ləsaya svv-i paa mپi pə taa. Na pəle pə waali i səəli i təyəntəle isu i ti. Mpv inı pə kəla isu pa lakuvg Isə ké kətaya ηka kəkə nyaya ka təna tə, na kətası nsı sı təna təpəi tətə.

34 Yesu nawa sı i cəna ləmayasəee iləna i təmi-i sı: Nyá na Isə Kawulaya svvv i fei poolunj.

Pəle pə waali nəyəlv u nyıləyı sı i tasa-i təm pəesuyv.

*Tafiti pəyaya nté Kilisiti
(Matiyee 22:41-46; Luku 20:41-44)*

35 Yesu təjna seyəsəv yəgəlv ke Isə təsəele taa, iləna i pəəsi sı: Isənaya Isə Təm seyəsəlaa təj mpv sı Mesii ke Tafiti pəyaya ye?

36 Pəyele Feesuyu Nənjətv ná təna Tafiti taa ké təm na ilé i mayamaya i yəyəti sı:
Tacaa heela ma Səsə sı,
caya ma kəŋkən taa,
haləna má kən na má su nyá
kolontuna ke nyá nəəhəe təe.

37 Tafiti mayamaya ná yaa-i sı Səsə nté, iləs isənaya Mesii ná mələaa na i ké Tafiti inı i pəyaya tətə ilə?

*Isə Təm seyəsəlaa waali kuluvg
(Matiyee 23:1-36; Luku 20:45-47)*

Mprúgyó samaa tuutuumə nuu Yesu təm na laŋhulvmlə.

38 I kpaalaya yələaa mpa i seyəsaya tə sı: I lana Isə Təm seyəsəlaa mpə na laakalı. Pa səəla tokonaa səsaa

suuu ké na pá cəəki, na pá caakı pa səeeki-weyę samaa taa na pá lunjiyi.

39 Na Yuta nyémá təkotilena taa teeli teeli təcayaleenaa ke pa pəekəyi, na acimanaa taa səsaa səsaa təcayale ke pa pəekəyi na pá caki.

40 Mpə pa leekəyəna leelaa ke pə təna mpi pəle pa wəna tə. Iləna pá svv Isə sələmuyv na pə tayali sì pə húlí sì mpreyę kypama. Pə təo ké paa te na pá ná katatəlaya nau napələyi teu.

*Alv wei i tv santiinaa naale tə
(Luku 21:1-4)*

41 Mpúyú Yesu caya Isə təseelə səsəole taa ké kuhaaŋ atakaanaa ısentaa, na yəlaa samaa kəj na pá təyı liyitee na í nyənəyi. Mpúyú tonjtənaa payale kəna liyitee ke səsəm na pá tə.

42 Tənaya leelu konyəntu nəyəlv i kəna santiinaa ke naale na í pəti.

43 Mpúyú Yesu yaa i ifalaa na i heeli-wə sì: Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cesəyi, leelu konyəntu inə i tv mpiyi kuhaaŋ atakaa taa tə pə kəla pa təna pa nyəm.

44 Pə taya pəlv, yəlaa leelaa ná kpaya pa liyitee nna a kpisa yem təyə na pá tə. Ama alv inə ilə paa na i ké konyəntu tə pə təna mpi i ka wəna təyə i kpaya na i tə. Pə ta kaasi-i pəlv sì í yana təyənaya mayamaya.

13

*Isə təseelə wakəlvv təm
(Matiyee 24:1-2; Luku 21:5-6)*

1 Yesu kəma sì í lukəna Isə təseelə taa, iləna i ifalaa taa nəyəlv təmi-i sì: Tacaa, nyəni ńmatu təne tə təov, na tə pəe kypana teu yee?

2 Tənaya Yesu cə-i sı: Matəŋ n na ηmatu səsəəntu tənə? Pə kaa kaası pəle lente na tə təna lente təo, paa tusi pə təna.

*Mpi mpi pu hvlı sı antulinya caa tem to
(Matiyee 24:3-14; Luku 21:7-19)*

3 Mprýgý Yesu caya Olifinää puyu təo ké Isə təsəelə ısentaa. Pə pamna Piyee na Saakı na Yohaanı na Antəlu pa liyiti pa wənnə ikiŋ. Tənaya pa pəəsa Yesu sı:

4 Pəlee ké mpvı inı pü la? Na ηmaatəle nteye pu hvlí na tə nyəna sı pə wusaa?

5 Tənaya Yesu səv-weyę kpaalvı sı: I la laakalı, í taa yele na nəyəlv kəo na í tolisi-me.

6 Mpi to payale ká kəo na pá ha pa təyı ma hətə sı mpəyəle Mesii, na paa tolisi payale.

7 Ye í kəma na í nu yoonı taŋ ke mə cələ mə cələ, na pá heeliyi-meyę pooluŋ nyən təmnaa, səyəntu í taa la-me. Pə wəe sı mpvı inı pəle pü la ké. Ama waali waali ké antulinya náa kəŋ na í teŋ.

8 Tetv kateŋa leŋka ká yoona leŋka nyáma. Kawulaya leŋka ká kvlı leŋka təo, na tetv ká sele tiiliwe tiiliwe, na nyəyəsənaa ká la. Na mpvı inı pəle pü wəe ısu alv kvlvıvı lılvıvı na pə caalı-i wıw ke səŋŋsəŋŋ təyəle.

9 Mə mayamaya í la laakalı. Pə taya pulı təo, paa yaa-meyę puloonaa taa. Paa ma-meyę kpatəŋ ke Yuta nyáma təkotilena taa. Paa yaa-meyę nənəosı ke tetv təkəlaa na awulaa səsaa pa kiŋnaa ke ma təo, na í ká hvlí ma təm tampana.

10 Ama pə wəe sı paa heeli Laapaalı Kupanı ke kateŋası təna taa yəlaa ké na pəcó.

11 Saa wei paa kpa-mε na pá pon-a-mεγε puloonaa taa ke mpv tø, í taa nəyəstí nti í ká yəyətø tø na pø ta tata. Ama ye pø talaa, í yəyətø nti tu kəø mə luuŋ tøe tø. Pø taya puvlø tøø, Isø Feesuṣu Naŋjntu ka tøna-təyø mə luuŋ tøe, pø taya mə cələyø tu luna.

12 Hali yəlala ká kvlø na pá hvlí pa tadtunaa yaa pa newaa mayamaya sì pá kv-wε. Na cecenaa ká la pa piya ke mpv tøø. Piya səle su kvlø sì nyéma tøø na sì la na pá kv-wε.

13 Yəlala tøna taa ká kpana-mεγε ma tøø. Ama ye wei í nyaya apaløtv na í tala tønaya, pøntu nyvøn ke pu ya.

*Acaaløtv tøm
(Matiyee 24:15-28; Luku 21:20-24)*

14 Mpýyó Yesu tøma sì: I ká kəø na í na acaaløtv taa acaaløtv ke timpi pø ta nəyəsəna tø wεe tø. Wei i kaləyø tø í cekəna-təyø teu. Mpv inø tø, mpa paa wεe Yuta tø pá se na pá kpa pðøjø.

15 Ye pø mayana wei na í wε kutuluṣu tøø na í tiwa, í taa tø sì i svvki tøyaya na í kpayø puvlø.

16 Na wei pu mayana i wε taale tøø, í taa tø sì i kpen i te na í keli i kpai.

17 Ahusitonaa na asøŋ tøm ká la waiyo ke waatu inø.

18 I sələmø Isø na kuyeeŋ inø í taa pamsəna watu waatu.

19 Pø taya puvlø tøø, wahala ká la kuyeeŋ inø i taa kέ sɔsɔm kέ pø tu fei. Wahala wei i taka hatoo Isø lapu antulinya tø pa ta nata, pøyele pa kaa tasa i taka kέ nau tø.

20 Na ye pø taya isu Tacaa hvvwa sì ká pasa kuyeeŋ inø i tøø noyølv kaa tøli-ti. Ama i pasa pø kuyeeŋ inøyø yəlala mpa i ləsaa sì pá pəsi i nyéma tø pa tøø.

21 Na ye yolv təma-mε sι: I nyənι, Mesii wε cəne
yaa cəne, i taa nu.

22 Pə taya puv təo, Mesiinaa na Isə kuyəyətətu
teləsəlaa pəpətənuu ká lu na pá la kəkələ nyəm na
piti təma. Halı paa pəsayə pa puyusiyi mpa pa
mayaamaya Isə ləsaa təyə.

23 Mpv tə i la laakalı, ma təma-mεyε kpaaluyv.

Yolv Pəyaya kontε

(Matiyee 24:29-31; Luku 21:25-28)

24 Wahala inı i waalı kέ kuyeeŋ inı i taa, ilim ká sι
təkpitii, isətu kaa tasa hulvuyv.

25 Isətəlvəhası ká luna isətaa na sι hoti, pιi ciyiti
isətaa kəkələnaa.

26 Waatu inəyı paa na Yolv Pəyaya má ma səŋja
isəŋjuyntu təo na má tiiki na ma toma ke səsəm na
ma teeli.

27 Maa tili ma isətaa tillaa sι pá koti ma ləsəlaa kε
antulinya həyələyə təna taa. Pə kpaayə ilim təliuk na
pə tətəvəle na pə polo pə ntəyəy na pə mpətəy təo tə.

Fiki tvyv təm

(Matiyee 24:32-35; Luku 21:29-33)

28 I nyənnə fiki tvyv na i cəkəna, saa wei ku neyətəyı
na hatu yeyələyı tə i nyəmá kpakpaa sι heesuyv talaa
kəle.

29 Mpv tətəyə waatu wei i ká ná təmnaa panε pa
lakı tə i nyi sι pə wvsaa kəle, pə caa lapv nté.

30 Tampana ke ma heeliyi-mε yoo maa cəsəyı,
yələaa mpa pa we isəntə tə pa kaa sι pa təna na pəcō
pə tənaya mpv pə la.

31 Isətənvuyv na atə ká mvki yem. Ama ma
kuyəyətətu kaa saalı paa pəcəo.

*Isə tike nyəmna kvyajku antulinya ká te tə
(Matiyee 24:36-44)*

32 Nəyəlv fei wei i nyəmá pə waatu yaa pə wulə tə, paa isətaa tillaa, na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Tacaa tike koj nyəmna.

33 Mpə tə, í la laakali na í fenj. Pə taya pulu tə, í ta nyi wulə nte mpə iní pui tii təkpili tə.

34 Pu wee isu yulv səsə kvluyvun i təyaya si i puki mpaa na í yaa i pəyalaas mpa pa laki i kinj ke təmlə tə, na í tu pə tənaya pa ninj taa, na í húlí paa wei kέ nte i ká la tə, na í heeli təyaya təo nyənlə si í fenj teu.

35 Ye i ta nyi waatu wei təyaya caa ká kəə tə ilə í fenj teu. Taanaya ke i ká kəə, ahoo heka ke, kampaan koou na, yaa tanaŋ kέ, nəyəlv ta nyi.

36 Ye i ká kəə təm kvlum təo tənyəsə, ilə í taa yele na í mayana í təŋna tom.

37 Nti ma heeliyi-mə isəntə tə ntəyj ma heeliyi paa wei si í fenj yoo.

14

Səsaa səsaa cayav ke Yesu acaya

(Matiyee 26:1-5; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

1 Pə kaasa kvyεej naale si pá təyə Təeu acima na potopotonaas mpa pa taa fei kuvusum tə. Mýrýú kətəlaas səsaa na Isə Təm seyəselaa pa pəeeka isəna paa la na pá kpa Yesu təhees na nəyəlv ta na tə na pá kv-i.

2 Pa yəyətaya pa taa si: Ye tə təma si té kpa-i acima waatu taa, pu la yoou ke yəlalaa taa.

Yesu təo tulaalv pəlvyv

(Matiyee 26:6-13; Yohaani 12:1-8)

3 Kvyaku nakulu Yesu wə Petanii ke tənuyv təo asilima kvtəj tu Siməj təyaya taa, na í cayaa na

í təñna təyən. Tənaya alv nəyəlv i svvwa na í təka tulaalv kupaŋ wei pa yaa sì naatı na pá lapa i akpaləpiya ke liyitee pəle kuhulvuməle taa tə na tulaalv inı i we liyitee ke səsəm tə. Mpúyú alv inı i pəla akpaləpiya nke na í pəli tulaalv inəyi Yesu nyuyu taa.

4 Tənaya mpu inı pə ta maya mpa pa caya təna tə pa taa lelaa na pá tə sì: I ləv tulaalv inı isəntə tə pə teu ntə we?

5 Ye paa peeta-i i liyitee taa kəli liyitee nyəyətu ñmuñuyu na nūnuwa (300) na pá ha kuyuñtunaa? Mpúyú pa kala alv inı i təm ke səsəm.

6 Ama Yesu təma-wə sì: I yele alv inı təkpi yoo. Pepe təo ké i pəsəyı i laŋle ke mpu? Mpi i lapa-m mpu tə pə tewaya halı.

7 Mə na kuyuñtunaa í wənna tam. Paa waatu wei ké i nəkaa í ká la-weyə kuyantu. Ama má na-mə tə kaa wəe təma kiŋ ke tam.

8 Mpi i pəsaa təyə i lapa. I laalaa na í sayali-m tulaalv ke kpkpaa sì pá pina-m.

9 Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cəsəyı, paa timpiyi paa heeli Laapaali Kupaŋ ke antulinya inı i təna i taa, paa kəesi alv inə i lapa mpi tə pə təm na pá təo səyı i təo.

Yutaasi kələmotə (Matiyee 26:14-16; Luku 22:3-6)

10 Mpúyú Yesu ifalaa naanuwa na naale taa nəyəlv wei pa yaa sì Yutaasi Isəkaleeu tə i kulaa, na í polo i mayana kətəlaa səsaa, sì inı i ka tu Yesu ké pa niŋ taa.

11 Pele pa nii mpu iləna pa laŋa həe səsəm na pá tə sì paa ha-i liyitee. Iləna Yutaasi svu kuyaku kupaŋku ke pəekuyu sì í tu Yesu ké pa niŋ taa.

*Teev acima kvtəyən təyən
(Matiyee 26:17-25; Luku 22:7-14,21-23; Yohaanı
13:21-30)*

12 Pə tala potopotonaa mpa pa taa kukusum fei
tə pə acima kuyakv kancaalaya nyəŋkv wule, үlenä
Yesu ifalaa pəəsi-si: Leye n caa si té polo na té la-ŋ
Teev acima kvtəyən? Pə wule nteyə pa kuyi iwəesı nsi
pa lakəna Teev acima kvtəyən tə.

13 Mpýý Yesu tila i ifalaa taa naale si: I polo icate
taa, i ka sulina apalv nəyəlv nəi səyəla lvm na həyaya,
i təŋi-i.

14 Pəntv inı i svv timpi, ilə mü pəəsi təyaya tə si:
Taca si kutuluğu ńku ku taa i na i ifalaa paa caya na
pá təyə Teev acima kvtəyən tə ku we le?

15 Apalv inı i ká hólí-meyə atə na isətaa kutuluğu
taa ké naŋ səsəŋkv nakuləyi isətaa, na pá temə-kuyv
tayənəgv na ku taa we wontu nti i ká lana tə. Ku taa
tənaya i ká təsi-tvəy pə təna.

16 Tənaya Yesu ifalaa kvlaa na pá tee icate taa na pá
mayana teitei isü Yesu ka heela-wə tə. Үlenä pá təsi
Teev acima kvtəyən ke təna.

17 Pə kəma isü tənaya ilə Yesu na i ifalaa naanuwa
na naale pa talaa kəle.

18 Pa caya na pa təŋna təyən, үlenä Yesu yəyəti si:
Tampara ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, má na
mpa me tə caya na té təki isəntə tə mə taa nəyəlv ká
la-m kələmətə.

19 Tənaya Yesu ifalaa isəntaa nyəŋa səsəm, na pá
svv-i pəəsuvg ke kvlom kvlom. Inə si: Matəŋ pə taya
ma? Inə si: Matəŋ pə taya ma?

20 Tənaya Yesu cə-wə si: Mə naanuwa na naale
taa nəyəlvəy. Má na wei tá niŋ ká kpənti svsvy ke
nyənaya taa tə.

21 Yulv Pəyaya má, ma səkí teitei ké ısu paa keesa ma təm ke Isə Təm taa tə. Ama wei i ká la Yulv Pəyaya maya kələmətə ke mpv tə i təm ká la waiyo ké səsəm. Puntu inı ye pa taa ləl-i pəle pü lapa sana.

Tacaa səm təəsuyv

(Matiyee 26:26-30; Luku 22:14-20; Kələnti I 11:23-25)

22 Mprýgú waatv wei Yesu na i ifalaa pa təkaya tə, Yesu kpaya potopoto na í səe Isə ké í na təmle, na í faya-i na í cəla i ifalaa, na í heeli-wə si: I mv, ma tənuyv nté.

23 Pəle pə waalı ké i kpaya kəpv na í səe Isə ké í na təmle na í cəle-wə, na pəle pá nyəo pa təna.

24 Iləna í heeli-wə si: Ma caləm nté mpi pə hóláyí Isə nəyə pəseluyv tampana tə. Mpı pə kpemna yəlaa payale tə.

25 Tampana ke ma heeliyi-mə yoo maa cəsəyı, ma kaa tasa svlum pəneygé nyəəv haləna kuyaŋku maa tasa pə nyəəv ke Isə Kawulaya taa tə.

26 Yesu na i ifalaa pa təma mpv, iləna pá yoo acima yontu, iləna pá təe Olifinaa puyv tə.

Piyee kpəesuyv təm yəyətaya

(Matiyee 26:31-35; Luku 22:31-34; Yohaanı 13:36-38)

27 Mprýgú Yesu təma i ifalaa si: Mə təna í ká yele-m na í se. Pa ɳmaa mprýgú Isə Təm taa si: Maa kv tiikilu na heenj ká ya yem yem.

28 Ama waatv wei maa fe, iləna má təe-meyə nəyə ke Kalilee.

29 Tənaya Piyee təma-i si: Paa pa təna paa yele-ŋ na pá se, má ma kaa la mpv.

30 Ama Yesu təma Piyeε si: Tampana ke ma heeliyi-ŋ yoo maa cesəyi, n ká kpéesi təm tooso ké saŋa ahoo ane a mayamaya si n ta nyi-m ké n ta nyi-m na pécó kampaav koo təm naale nyəm.

31 Ama Piyeε tasa kpéesuyu na toŋ si: Paa má na-ŋ tu si tu si ké. Ma kaa kpéesi si ma ta nyi-ŋ.

Mpúyú pa təna pa yəyəta mpv.

*Yesu sələmuyu ke Ketəsemanee
(Matiyee 26:36-46; Luku 22:39-46)*

32 Pəle pə waali pa tala timpi pa yaa si Ketəsemanee tə, ilena Yesu tə i ifalaa si: I caya cəne na má polo Isə sələmuyu ke hatoo cəne.

33 Mpúyú i kpayá Piyeε na Saakı na Yohaanı. Tənaya səyontu na laŋwakəlle səsəole svu-i kpaav,

34 ilena i tə-wə si: Ma laŋle wakəlaa ké tətəyətəyə pə fei keesuyu. I caya cəne na i fenjyi.

35 I tuusa i nəyə təo ké pəcə, ilena i luŋ na i sələmi si ye pə wə pəsuyu Wahala Waatu inə i taa kəo inu i təo.

36 I sələmaa ké si: Hai, ma Caa, n pəsəyi pə təna, kəolı wahala səsə ineyə ma nyuyu təo. Paa na mpv mpi n nəkaa tə pəle pə la, pə taa wee ma luŋu nyəntu.

37 Yesu temə mpv, ilena i məli i ifalaa tooso inu i kinj na i mayana pa təŋna tom. Tənaya i pəesa Piyeε si: Siməŋ, n too kə? N kpisa feŋuyu ke pəcə mayamaya?

38 I feŋ na i sələmi, təfə i ká hoti waatu wei mayasuyu kəŋ-me tə. Pááná wee, ama tənuyu u pəsəyəna.

39 Mpúyú Yesu tasa tuusuyu, ilena i tasa kvlvmtu ntəyə sələmuyu.

40 I tasa i ifalaa cələyə məlvuyu, ilena i mayana pa təŋna tom tətə. Pa kpisa pá cayana pa iſe. Ilə pa ta nyi nti pá cə-ŋ tə.

41 Yesu məla tooso nyəm iləna í pəəsi-wə si: I təŋna tom na í heesəyi yaa? Təv, í yele mpv, pə talaa kelle. I nyəni, paa tu Yəlv Pəyaya maya asayaa niŋ taa.

42 I kvılı na tə tee. I nyəni, ma kələmətə tu tala cəne.

Yesu kpav

(Matiyee 26:47-56; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

43 Yesu təŋna yəyətaya ke mpv, ilə i falaan naanuwā na naale taa lelv wei pa yaa si Yutaası tə i talaa kelle. Na i waalı kék yələaa tuutuumā na pá təka layalee na kpatəŋ. Kətəlaa səsaa na Isə Təm səyəsələaa na nyuyu nyəma pa tilina yələaa mpə.

44 Yutaası wei inı i laki Yesu kék kələmətə ke mpv tə i ka kəesa samaa inəyi isəna i kák la təyə. I heela-węye si: Ye ma polaa na má wayala wei ilə inəyəle. I kpa-i na í təki-i teu na í təsəna.

45 Yutaası talaa iləna í kpətəna Yesu na í tə si: Tacaa.

Iləna í wayalı-i.

46 Mpýyú samaa inı i tu niŋ ke Yesu təə na pá kpa-i.

47 Tənaya mpa na Yesu paa wə təna tə pa taa nəyəlv i kpees i layate na í lo kətəlu səsə təmle tu ńkpańuyu na í kəəli təfeŋ.

48 Iləna Yesu pəəsi samaa si: I kəŋi-m kpav na í nəki na í kpakəyi layalee na kpatəŋ tə, maya ńmılın isayav ke?

49 Ma na-męye Isə təsəele səsəole taa kék kuyueŋ tənaya na má səyəsəyi. Pəyele í ta kpa-m. Ama pə lapa isəntəyə si pə la isəna paa ńmaa Isə Təm taa tə.

50 Tənaya Yesu ifalaan təna yela-i na pá se na pá tee.

51 Pə pamna ifepu nəyəlv i ka taka kunti tike na í təŋ Yesu waalı. Pa siisaa si pa kpaa ifepu inı,

52 Iləna kundi fiti na í yele na í təe tapakpete təyələyəli.

*Yesu ponav ke Kotuyu səsəəjku taa
(Matiyee 26:57-68; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)*

53 Mprýý Yesu kpalaá pona Yesu ké kətəlaa wulav te, na pá mayana kətəlaa səsaa na nyuŷu nyéma na Isə Təm seyəsələaa pa kota təna.

54 Piyeé təjəaya Yesu ké táálém̄ təo, haləna í tala kətəlaa wulav taya təo. Iləna í caya təna na í na təmle nyéma pá holiyi kəkə.

55 Mprýý kətəlaa səsaa na Kotuyu səsəəjku nyéma pəeka taalí wei paa tv Yesu na pá hiki mpaav na pá kvi-1 təo, na pá kpisi.

56 Iləna yələaa payale náá kvlı na pá təŋ si: Taalí ineyə i lapa, ineyə i lapa. Lelaa si ineyə, na pá təyanəyi pa taa pa tike ke kpeesuŷu.

57 Na lelaa náá lu yem na pá looli təm na pá suu-1 si:

58 Tə nu Yesu yəyətaa si iní i ká yəki Isə təseelə səsəalə təne, nte yələaa niŋ ȳmawa tə. Iní i ká leetí kfafate nte yvlu niŋ kaa ȳma təyə kuyeeŋ tooso wule.

59 Paa na mpv pa təm ta kaa.

60 Mprýý kətəlaa wulav kvlı pa təna pa isentaa na í pəesi Yesu si: N kaa yəyəti? Suweyə yələaa panə pa yəyətəyəna-ŋ ye?

61 Ama Yesu suma, i ta cə si puv. Iləna kətəlaa wulav tasa-1 pəesuŷu si: Nyayale Isə wei pa puvləyi tə i pəyalv Mesii?

62 Tənaya Yesu cə-1 si: Nn, ma mayamaya kəle. Na mə təna təpəi í ká na Yvlu Pəyaya má na má caya Isə

ton təna tu kəŋkəŋ taa. Na í ká na-m ɪsətaa ŋmuntu taa na má tiiki.

63 Tənaya kətəlaa wulav cəla i wontu na í tə si: Seliya nyéma mpaya tə tasəyi pεεkuyu tətə.

64 Mə mayamaya í ná ɪsəna i kpa Iso təə təyəle. Təv, í na-we? Mpúgyu pa təna pa təma si i təm səpaya, paa kv-1 kék.

65 Tənaya yəlala mpe pa lelaa svu-i ntayama təv, na pá takı i ɪsəntəə na pá mapi-i ŋkuma, na pá pəəst-i si: Kpeye wei i mapa-ŋ tə.

Pəle pə waalı yoolaa kpayə Yesu na pá mapi-i kataasi.

Piyee kpeesuyu

(Matiyee 26:69-75; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

66 Piyee ka we taya təə kék ateyə mpu təyə kətəlaa wulav təmle tu alv nyəŋ nəyəlu i kəma

67 na í mayana-i na í holiyi kəkə, na í nyəni-i təpiŋŋ na í tə si: Nyá tətə, n ka we Nasaleti tu Yesu inı i kiŋ.

68 Mpúgyu Piyee kpeesaa na í tə si: Ma ta nyı ntı n yəyətəyi mpu tə. Ma ta cəkəna-ti.

Pəle pə waalı kék Piyee luwa na í polo kpaan taa. [Iləna kampaav koo.]

69 Tənaya təmle tu alv nyəŋ inı i tayana-i nav, na í tasa í na mpa paa we təna təyə heeluyu si: Pa taa mpeyəle na apalv inə tətə.

70 Mpúgyu Piyee tayana kpeesuyu. Pə lapa laasaya iləna mpa paa we təna tə pá tə Piyee si: Nyá, n ta laŋ yəlala mpe pa taa nəyəlu. Pə taya pvlv tətə, n kék Kalilee tu tə se.

71 Mpúgyu Piyee kpeesaa təlalala na í tuu na í tə si: Na Iso, ma ta nyı apalv wei i təm í yəyətəyi tə.

72 Tənaya kampaav lela koou ke təm naale nyəm, Iləna Piyee təosı nti Yesu ka yəyəta-i to tə təo sı: Mpı pu takı kampaav koou naale nyəm tə n temə təm toosoyo kpeesuŋu sı n ta nyi-m kē n ta nyi-m. Iləna Piyee wii isəlvəm.

15

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Luku 23:1-5; Yohaani 18:28-38)

1 Kətəlaa səsaa, na nyuŋu nyéma, na Isə Təm seyəsələa, na Kotuŋu səsəwa nyéma pa kota təmaya tanaq kypaŋku təe sı pa paasəyəna Yesu təm. Mpýúp pa həka-i na pá kpaya-i na pá polo pá cəla Pilati.

2 Tənaya Pilati pəəsa-i sı: Nyayale Yuta nyéma wulaw səsə iñəyı?

Iləna Yesu cə-i sı: Ntəyəle n yəyəta mpv.

3 Na kətəlaa səsaa náá təŋ sı i lapa taalənaa ke səsəm ké.

4 Tənaya Pilati tasa-i pəəsuŋu sı: N sumaya? Nyəni pa təŋuŋu sı n lapa pəne na pəne tə.

5 Ama Yesu tá cə sı pvlv. Iləna pə la Pilati ke piti ké səsəm.

Isəle səesuŋu ke Yesu kvgv təə

(Matiyee 27:15-26; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

6 Paa Teev acima wena Pilati tvləyı saləka tu nəyəlv wei samaa caa sı pá tvlı təyə.

7 Pə pamna apalv nəyəlv wei pa yaa sı Palapaasi tə, ína ləlaa paa kuvwa yvlv ke tetv təm yoou ḥku kū kulaa tə kv taa na pá təka-węyə saləka.

8 Mpúgyú samaa kulaa na pá kpa na pá mayana Pilati si í la-wé iṣu i tu laki-wé tó.

9 Tənaya Pilati pœsa-wé si: I caa má tulı-meyę Yuta nyáma wulau sœsö na?

10 Pə taya pulu tóo ké i pœsa-weyę mpv, i ka nyəmaya təkelekele si isəsəemle tóo ké kətəlaa sœsaa ka pon-a-i Yesu.

11 Ama kətəlaa sœsaa mpə pa seyəsəna yəlaa si pá tó si Palapaasi ke pá tulı-wé.

12 Mpúgyú Pilati tayana samaa ke pœsuyu si: Tən, isənaya í caa má lana mə Yuta nyáma wulau sœsö iní?

13 Tənaya pa mapa kapusi si: Kami-i səm tesika tóo.

14 Iləna Pilati pœsi-wé si: Ilə iṣayatü ntiyi i lapa?

Mpúgyú pa tasa kapusi mapu na toŋ si: Kami-i səm tesika tóo, kami-i səm tesika tóo.

15 Pilati sœlaa si samaa iní i laŋle í həenə-i, iləna í tulı Palapaasi, na í yele na pá casa Yesu ke akpatee. Iləna í kpaya-i na í cəle-wé si pá polo pá kami-i səm tesika tóo.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Matiyee 27:27-31; Yohaani 19:2-3)

16 Mpúgyú yoolaa pona Yesu ké kufənəe təyaya taya tóo, iləna pa yaa pa loonja təna.

17 Mpúgyú pa suu Yesu ké capa kusseem təkpaui, na pá luv səwa ke ntenuyu na pá te i nyuyu.

18 Iləna pá se-e-i si: Yuta nyáma wulau sœsö, fəo.

19 Na pá makı i nyuyu taa kék kpátuyú, na pá tó i tóo kék ntayama, na pá lunjigi i təe kék akula ke teu təkulakula.

20 Pa temə-i paanav ke mpv, iləna pá wəyəsi capa kusseem iní, na pá mələna-i i wontu. Iləna pá luna-i si pa kəŋi-i səm tesika tóo.

*Yesu kam
(Matiyee 27:32-44; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27)*

21 Pə pamna Sileenı tu nəyəolv ná luna taale, pa yaa-i sı Simən. I kέ Alekəsantəl na Lufusi pa caa. Tənaya pa kpipla ilə na toŋ sı í səyəli Yesu tesika ɳke.

22 Mprýgv pa ponə Yesu kέ timpi pa yaa sı Kələkəta tə. (Pə huvvee nté sı nyumpəyəlaya tə).

23 Mprýgv pa nyəmá sı pa cələygi-ı svləm mpi pə taa pa sita kəəle nte pa yaa sı miili tə sı í nyəo. Ama Yesu kisa nyəəv.

24 Pə waalı kέ pa kama-i səm tesika təo, na pá tə tete kέ i wontu təo sı pa nyənə isəna paa wei i ká hiki tə na pəcə́ pá tala-tı.

25 Waatu wei pa kaŋaya-i mpv tə pə wə tanəj ilim kaləfu pəyəlayafəi naanuwa təo.

26 Mprýgv pa lapa lampə na pá ɳmaa i təo sı: Yuta nyəma wulav səsə. Pa lapa mprýgv sı pə hulı mpi pə təo pa lapa-i mpv tə.

27 Pa kpeñna í na ɳmulaa ke naale na pá ká səm tesikası təo, ləlv ke i ntəyənə təo, na ləlv ke i mpətənə təo, [

28 sı pə la isu paa ɳmaawa Isə Təm taa tə sı: Asayaa taa kέ pa tv-i.]

29 Yəlaa mpa paa təekayana təna tə pəle pa kpeetəygi nyəənə na pá təvki-i sı: Anyaŋka, matən nyá təmna sı n yəkəygi Isə təseelə səsəole na n̄ təyəni kufate ke ɳmaa ke kuyeeŋ tooso taa.

30 Waasi nyá tı ilə. Lu tesika təo na n̄ tii ilə.

31 Mprýgv na kətəlaa səsaa na Isə Təm səyəseləlaa tətə. Pəle pa təŋna-i paanav na pá yəyətəygi pa təma

sí, i yapa ləlaa nyəoŋ ɪsənaya na í kaa pəsi na í ya i mayamaya i nyəŋku.

32 Pənentaa ɪseyeli wulaw səso Mesii í lu tesika təo na í tii na té ná na té tisi.

Pə kpeŋna í na mpa paa kama tə na pəle pá tuukri-təo.

Yesu hεev
(Matiyee 27:45-56; Luku 23:44-49; Yohaanı 19:28-30)

33 Pə kəma na pə talə ilim sikuyu, ɪlenə səkpətuyu nyala ɪcate təo haləna ilim kpili.

34 Ilim kpila mpu, ɪlenə Yesu kiisina nəyə səsəyə sī: Eloi, Eloi, Lema səpatani. (Na tələ tə huywəe nté sī: Ma Isə ma Isə, pepe təo ke n lə-m?)

35 Mpa paa wə təna tə pa taa ləlaa nu mpu, ɪlenə pá tə sī: I nu, i yaana ntəyə Ilīi.

36 ɪlenə pa taa nəyələ kpayə asewa na í polo í lii kpələkpam saŋ ke ləm kənyəŋəm napəli pə taa na í tuv kpətəyý nəyə taa na í hul Yesu sī í nyəc. Na i tə sī: I yele na té ná Ilīi ká kəo na í tisi-i yaa ɪsəna?

37 Tənaya Yesu kiisa səsəm ɪlenə í hεe.

38 Mpəyý puyuŋ səsəcən ɪku ku kaya Isə təsəelə taa tə ku faya ku həku taa kē huŋ naale ke yem ke hatoo ɪsətaa na pə kaləsəna atə.

39 Lom yoolaa səso wei i ka səŋa Yesu ɪsəntaa tə i na ɪsəna Yesu təma kiisuyu na í sī tə. ɪlenə í tə sī: Tampana, yulv ɪne i kē Isə Pəyaya.

40 Alaa napəli paa səŋa pooluŋ na pá nyənəyi. Makətala Malı ka wə pa həku. ɪlenə pə kaasi Saaki səkpelu na Yosee pa too Malı na Salomee tətə.

41 Alaa mpe pa təŋaya Yesu kē saa wei i ka wə Kalilee tə na pá caləsəyi-i. Na pə kaasa alaa ləlaa payalə mpa í na-wə paa kpawa Yosalem tə.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Luku 23:50-55; Yohaani 19:38-42)

42 Pə pəmnə kuyaku ηkuγu pa laki acima səəlv. Mpı tə pə feŋ kuyaku kuhesuv ké. Mprýgú pə kəma na pə keəsi taanaya,

43 ɻena Alimatee Yoseefu kəə. Mpə pa kotayana kotuyu səsəəv ηku, na yəlaa tukayana-i ké. I mayamaya i ka kerjayana Isə Kawulaya təə. Yoseefu ɻni i nyaya apalutu ke teu na í polo í mayana Pilatı na í sələməi-si i kpakəyi sətv.

44 Ama pə lapa Pilatı ke piti ke ɻəna i səpa ləŋ ke mpv tə. ɻena í yaa yoolu na í pəəsi-si: Yesu səpa tə pə leelaa.

45 Yoolu heela-i pə tampana, ɻena í ha Yoseefu ke mpəaav si í polo na í kraya sətv.

46 Mprýgú Yoseefu yapa kpoŋkpontu toŋ nyəntu nti pa yaa si ɻəŋ tə təpvnkahvlvňja, na í tisi sətv ke tesikə təə na í takı-i pvnkahvlvňja ηke. ɻena í polo í pimi-i pəlaav ηku pa hula kükparmyu taa tə ku taa. ɻena í pilimi piw səsəəv nakvli na í suli pəlaav nəçə.

47 Makətala Malı na Yosee too Malı paa wəe na pá naakı timpi pa pima-i tə.

16*Yesu fem*

(Matiyee 28:1-8; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

1 Mprýgú kuyaku kuhesuv təewa, ɻena Makətala Malı na Saakı too Malı na Salomee pá ya nim səəsvnŋ nyəm si pa puki na pá sayalı Yesu ké pəlaav taa.

2 Mprýgú cimaası wule pa kula tanaj təpam na pá polo pəlaav kiŋ ke ilim lıv waatv.

3 Pa pəəsaya təma sì: Awe ká tulı-tuγu piuη kuyuη pəlaav nəyə ilə?

4 Pa kusa pa ise iləna pá na sì pa təma piuη səsəcəuη kuyuη pilimuyu na pá suη kpeeja. Ku təo teu ké.

5 Iləna pá suu pəlaav taa na pá mayana ifepu nəyələn na í suu capa kuhulvum na í caya ntəyən təo. Mprúγuη səyəntu lapa-wə.

6 Iləna ifepu iní í heeli-wə sì: Səyəntu í taa lamə. Nasaləti Yesu wei pa kama səm tesika təo təyə í peεkəyı. I fema, i fei cəne. I nyəni, u naa timpi paa huiṣa-i təo.

7 Təo, í polo í heeli i ifalaa lelaa na Piyeε sì i təeε-meyə nəyə ke Kalilee, tənaya í ká mayana-i isu i ka heelamə təo.

8 Pa lu pəlaav taa na səyəntu pu-wə təkaŋkaŋ na pá seliyi. Mprúγuη pa sewa na pa səyəntu katatəlaya təo pa ta pəsi na pá heeli nəyələn sì pəlv.

*Makətala Malu na Yesu
(Matiyee 28:9-10; Yohaani 20:11-18)*

[
9 Yesu fem mprúγuη cimaası tanaŋ kupaŋku təe təo, Makətala Malu təo ké i caala luu. Alu iní i waalı ké Yesu ka təyəna aləyaa naatosompəyəlaya.

10 Tənaya Malu iní i kulaa na í pona laapaalı ke í na mpa paa weε na pá caya ləyaya na pá wiiki təo.

11 Alu iní i heela-wəyə mpə sì Yesu wəna i weesuyu na iní i mayamaya i na-i təo. Pa ta mu i təm.

*Yesu na tillaa naale pa təm
(Luku 24:13-35)*

12 Pəle pə waalı Yesu lu pa taa naale təo na weεtu lənti ke waatu wei pəle pa wə mpaav taa na pá puki tawa taa təo.

13 Mpúgyú pεle pa məlaa na pá heeli ləlaa, na pεle tətə pa ta mən-ti.

Yesu ifalaa təo liw

(Matiyee 28:16-20; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmle 1:6-8)

14 Pə waali kέ Yesu lu i ifalaa naanuwa na kvlum təo kέ waatu wei pa caya təyəv tə, na í kaləna-wε si: Pepe təo kέ í lapa kate na mə laja la kpiusəj na pá heeli-mε si ma fema na í ta tisi.

15 Pəle pə waali i təma-wε si: I ya antulinyə təna taa na í heeli paa wei kέ ma Laapaalı Kupən.

16 Ye wei i muwa na pá sə-i lso lvm, pu ya pəntu nyuyu. Ama ye wei i kisa tə muyu, paa ku pəntu təm.

17 Ye mpa pa muwa, piti təma nna paa la təyəlo. Paa təyəni aləyaa na ma toŋ, na pá yəyəti nsəma lenna.

18 Paa kpa təmaa na pa niŋ, yaa pá nyəə kə wena a kuyi yəlaa tə, pə kaa la-wεyε pəlv. Paa təni kvtəntvnaa təo kέ niŋ na pə waa-wε.

Yesu kpav ke isə

(Luku 24:50-53; Tillaa Təmle 1:9-11)

19 Tacaa Yesu təma i ifalaa ke yəyətənaa kε mpv, iləna pə kpaasi-i isətaa na í caya lso kəŋkəŋ taa.

20 Mpúgyú i ifalaa ná təewa na pá heeliyi Laapaalı Kupən ke paa timpi. Tacaa ka we pa waali kέ pa kvlapvə taa na í kusəyí pa waasvnaa nyəəj na piti təma wena a təŋna lapv tə.]

**PIIPILI CSILCT MCT TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin**

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377